Nr. 76. Piotrków — Tomaszów — Radomsko, sobota 25 marca 1939 r. Cena 10 gr. Rok XXIII.

DZIENNIK NARODOWY

Za str. 1 — 9 odpowiada St. Grek Warszawa ul. Tamka 46.

Najbardziej odległe zakątki naszego globu stają się bliskie dla posiadacza odbiornika Philips Super 7.39 z udoskonalonym zakresem krótkofalowym.

System klawiaturowy umożliwia jednym naciśnięciem palca nastawienie aparatu na żądaną stację.

PHILIPS Super 7.39

UWAGA! 7. 39. A UWAGA!
Przystępujcie do akcji zamiennej. Zamieniając stary aparat na nowy osiąg iecie stację krótkofalową m Piotrkowa na fali 42 i będziecie się mogli należycie przygotować do obrony przeciwlotniczej

do nabycia w firmie IRENEUSZ LUFT
Piotrków, Słowackiego 1, tel. 14-95.

Z LITWY dochodzą wieści pocieszające. Oderwanie Kłajpedy wywarło wpływ zbawienny na opinję publiczną. Jak się zdaje, sejm litewski nie powziął i wogóle nie poweźmie uchwały w sprawie odstąpienia Niemcom Kłajpedy. Surowa chłopska determinacja opanowała ten uparty, surowy naród, który nagle pojął, iż dzierżawy jego są zagrożone.

Ta determinacja—to w tej chwili dla Litwy rzecz najważniejsza. Ona właśnie nakazać może szacunek dla kraju, który nie może imponować siłą materjalną.

W tych warunkach nie mamy żadnych wątpliwości co do tego, iż agitacja dawnych waldemarasowców, ciągle jeszcze szukających oparcia i pomocy w Berlinie, spalić musi na panewce. n.

EKSPANSJA GOSPODARCZA

Nowa faza imperjalizmu III-ej Rzeszy

(Patrz artykuł wstępny na str. 3-ej)

Kapitulacja Madrytu?

Tak twierdzi Rzym

LONDYN. 24.3. Reuter donosi z Rzymu, iż **według wiadomości, otrzymanych z Burgos, wejście wojsk gen. Franco do Madrytu jest przewidziane na dzień jutrzejszy.**

Aresztowania w Kłajpedzie

działaczów litewskich

KOWNO. 24.3. Niemcy osadzili w więzieniu partję działaczy litewskich.

Znajdują się wśród nich — b. minister Galwanauskas, poseł do sejmiku Borchert, naczelny redaktor dziennika „Vakarai" (Zachód) Rostekis, b. dyrektor portu Sletys i wielu innych.

Ustawy aneksyjne

O koronie i Kłajpedzie

BERLIN, 24.3. Dziennik urzędowy Rzeszy ogłasza zarządzenie, ustalające na obszarze protektoratu Czech i Moraw kurs korony czeskiej na 10 fenigów.

W tymże dzienniku urzędowym ogłoszono ustawę o przyłączeniu kraju kłajpedzkiego do Rzeszy Niemieckiej. Kraj kłajpedzki zostaje wcielony do Prus a administracyjnie należeć będzie do prowincji Prus Wschodnich.

W miejscu odosobnienia

Czterej działacze rumuńscy

BUKARESZT, 24.3. Ministerstwo spraw wewnętrznych komunikuje, że b. minister gospodarstwa Manolescu Strunga i prof. Sangiorgiu zostali osadzeni w miejscu odosobnienia za rozsiewanie alarmujących wiadomości. Wczoraj wieczorem z tych samych powodów aresztowano dziennikarza Albu i literata Talaza.

Kanclerz w podróży

z Kłajpedy do Berlina

BERLIN, 24.3. Dziś rano na pokładzie pancernika „Deutschland" kanclerz Hitler przybył do portu w Świnoujściu i odjechał pociągiem do Berlina.

Węgry rozżalone na Rumunów

Budapeszt liczy na życzliwość Berlina

BUKARESZT. 24.3. W dniu dzisiejszym **rozpoczynają się w Bukareszcie rozmowy węgiersko-rumuńskie w sprawie rozgraniczenia na Rusi Zakarpackiej.**

Chodzi o ważną dla stosunków polsko - rumuńskich linję kolejową przez Jasinę (Worochta — Marmarosz Sziget). Linja ta nie ma bezpośredniego połączenia z resztą sieci kolejowej węgierskiej.

Węgrzy swego czasu oświadczyli zgodę na przekazanie tej linji Rumunji. Obecnie, po oczyszczeniu z elementów siczowych całej Rusi Podkarpackiej linja ta ma być przekazana Rumunji.

W związku z temi pertraktacjami delimitacyjnemi zapewne odbędą się również szersze rozmowy węgiersko - rumuńskie, przedewszystkiem dotyczące mniejszości węgierskiej w Siedmiogrodzie.

BUDAPESZT. 24.3. Minister Csaky wygłosił na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych parlamentu przemówienie o zajęciu Rusi Podkarpackiej przez wojska węgierskie.

Przed powzięciem decydujących kroków — mówił — należało przywrócić stosunki z Niemcami. Należało następnie mieć na uwadze zainteresowania Włoch, oraz stworzyć taką atmosferę w stosunkach z Rumunją i Jugosławją, któraby umożliwiła spokojne przeprowadzenie ewentualnej akcji. Równocześnie trzeba było przekonać świat, że rząd węgierski nigdy nie mógł porzucić myśli przyłączenia Rusi Podkarpackiej do Węgier oraz trzeba było uspokoić Słowaków, że akcja rządu węgierskiego odbywać się będzie w określonych ramach.

Nasze stosunki z Niemcami — powiedział minister — **opierają się na wzajemnem zaufaniu i bez życzliwości Niemiec Węgry nie znajdowałyby się na drodze do wzmocnienia.**

Rząd starał się szczególnie o to, by **przy akcji na Rusi Podkarpackiej nikogo o nic nie prosić, nikomu nic nie obiecywać, ale dokonać jej przyłączenia własnemi siłami.**

Omawiając rozmowy węgiersko - rumuńskie w związku z przyłączeniem Rusi Podkarpackiej do Węgier, min. Csaky oświadczył: **„Rząd węgierski pragnie obecnie w dalszym ciągu dążyć do rozwoju sąsiedzkich stosunków z Rumunją,** jak również podjąć bezpośrednie pertraktacje w sprawie wspólnych interesów, wypływających z nowej wspólnej granicy, a także ewentualnie i w innych sprawach, ale w żadnym wypadku **nie w ten sposób, by za plecami wysłanników rumuńskich stała zmobilizowana armja."**

Zachowaniu się Rumunji hr. Csaky przeciwstawił postępowanie Jugosławji, za które należy się jej szczera podzięka całego narodu węgierskiego.

Mówiąc o Polsce, min. Csaky stwierdził: Ze wzmocnionego naszego zaufania wobec Polaków wypływa ta szczera i głęboka przyjaźń, jakiej wzruszające spontaniczne objawy widzieliśmy na przełęczy Tucholskiej, gdy żołnierze polscy i węgierscy po raz pierwszy ściskali sobie dłonie na wspólnej granicy.

Minister Csaky opisał następnie opłakany stan Rusi Podkarpackiej za rządów Wołoszyna. **Rząd węgierski, śledząc stosunki na Rusi, wiedział, że z chwilą gdy autorytet rządu czeskiego zostanie poderwany, zapanują tam poważne tarcia wewnętrzne. Gdy się to stało, rząd węgierski na prośbę mieszkańców zdecydował się wkroczyć na Ruś.**

Sobota w Senacie

Trzy projekty ordynacji wyborczej

Dzisiaj odbędzie się ostatnie przed odroczeniem sesji **posiedzenie plenarne Senatu.**

Porządek dzienny obejmuje 20 punktów, w tem kilka ratyfikacyj umów międzynarodowych. Pogłoska, jakoby przy tej sposobności min. Beck przemówić miał w Senacie o aktualnej sytuacji zagranicznej, **nie znalazła potwierdzenia.**

Najważniejszym bodaj tematem dzisiejszych obrad Senatu będzie **lex Jedynak, czyli projekt ustawy o karencji długów rolniczych do dnia 30 czerwca.** Lex Jedynak została uchwalona w Sejmie na ostatniem posiedzeniu plenarnem i to w trybie wyjątkowym, z pominięciem postanowień regulaminu sejmowego. Projekt tej ustawy traktowany był w Izbie posłów jako bardzo pilny.

Lex Jedynak odracza prowizorycznie płatności długów rolniczych. Posłowie — rolnicy w Ozonie liczą, **że trwałe uregulowanie zadłużenia rolniczego nastąpi** w specjalnej ustawie, która uchwalona będzie przed 30 czerwca. Na tle karencji długów rolniczych zarysował się konflikt między ministrem Skarbu Kwiatkowskim a większością sejmową.

Karencja dotyczy **około 800.000 gospodarstw wiejskich,** które w razie nieuchwalenia lex Jedynak i niezapłacenia nadchodzącej raty kwietniowej, byłyby wystawione na licytację. **To objaśnia pośpiech,** z jakim projekt ten przeszedł przez aparat sejmowy i dostał się na porządek dzienny ostatniego posiedzenia Senatu.

W kołach politycznych interesowano się wczoraj faktem zwołania „zespołu" ordynacji wyborczej Ozonu na dzień 29 marca. Kolportowano przy tej okazji wieści, że Ozon posiada opracowane **aż trzy projekty nowej ordynacji do Sejmu i Senatu.**

Mówi się nadto, jakoby kierownictwo Ozonu zamierzało rozpisać specjalną ankietę w sprawie ordynacji.

Wobec okupacji

skasowane ulgi taryfowe

WASZYNGTON, 24.3. Prezydent Roosevelt **anulował z dn. 22 kwietnia r. b. koncesje taryfowe,** przewidziane w traktacie handlowym czesko-amerykańskim.

W kołach tutejszych oświadczają, że „aczkolwiek traktat pozostaje w mocy, to jednak stosowanie jego jest zawieszone ze względu na okupację przez wojska niemieckie".

W obawie przed polską listą

Walka z Kościołem i wiarą

(Telefonem od własnego korespondenta) **Gdańsk, 24 marca.**

Przed kilku dniami zwracaliśmy uwagę na zamiar przedłużenia kadencji obecnego Volkstagu. Obecnie mamy do czynienia w tej dziedzinie z faktem dokonanym. W chwili włączenia Kłajpedy do Rzeszy Niemieckiej w Gdańsku ogłoszono rozporządzenie przedłużające kadencję Volkstagu na 4 lata.

Zasadniczo Volkstag nie ma w obecnych stosunkach politycznych w Gdańsku zgoła żadnego znaczenia. Jeżeli jednak Niemcy nie skorzystali z okazji urządzenia od dawna zapowiadanego plebiscytu, musiały być inne przyczyny, które podyktowały kierownikom partji narodowo-socjalistycznej w Gdańsku takie załatwienie sprawy.

Zadowolonych z gospodarki narodowych socjalistów w Gdańsku jest stosunkowo mało. W tych warunkach wybory mogły przynieść różne niespodzianki.

Obawiano się, że **część Gdańszczan narodowości niemieckiej może głosować na listę polską.** Jeszcze więcej obawiano się, że część Niemców wstrzyma się od głosowania, lub odda głos nieważny. Obawiano się głosów tych wszystkich, którzy w partji narodowo - socjalistycznej znaleźli się pod wpływem szalejącego teroru.

Przy takim stosunku wyborców niemieckich do wyborów mogła lista polska sprawić istotnie wielkie niespodzianki i zamiast dotychczasowych 2 mandatów otrzymać ich więcej.

Przyczyniłoby się to do zupełnego załamania ruchu narodowo-socjalistycznego w Gdańsku, który i tak traci zwolenników.

Nie można pominąć milczeniem prób **zmuszania przez partję narodowo - socjalistyczną członków do występowania z Kościoła katolickiego** i namawiania ich do tego, by dzieci swoich nie posyłali na lekcję religji.

Te same próby przeprowadza się w stosunku do ewangelików. Powoduje to wzrost rozgoryczenia wśród narodowych socjalistów w Gdańsku, a zarazem rzuca jaskrawe światło na stosunki, panujące w szeregach narodowych socjalistów.

W W. M. Gdańsku odbywają się ćwiczenia przeciwlotnicze, które mają wykazać, że Gdańsk przygotowany jest do obrony przeciwlotniczej biernej.

Ćwiczeniami kierują oficerowie Rzeszy.

Stan zdrowia gauleitera Forstera jest poważny, po operacji nastąpiły komplikacje.

W ostatnich dniach do Gdańska **przybyło kilku działaczy ukraińskich,** którzy tu odbywają narady z wysłannikami **Berlina.**

(s).

W poniedziałek 27 b.m. występ Teatru „8.15" w sali im. Kilińskiego Bilety wcześniej do nabycia w „Pijalni Mleka".

Komisaryczny prezydent w Krakowie

Deklaracja socjalistów przyjęta jednogłośnie

Ponieważ władze nadzorcze uchyliły znaną decyzję wiceprezydenta Klimeckiego, we czwartek odbył się w Krakowie dalszy ciąg posiedzenia Rady miejskiej. Przewodnictwo objął już uprzednio radny socjalistyczny Bocian, który na wstępie odczytał następującą deklarację:

„Wobec ostatnich wydarzeń w życiu międzynarodowem, rozgrywających się w naszem bezpośredniem sąsiedztwie, uważamy za wspólny nasz obowiązek stwierdzić, że ludność prastarego m. Krakowa łączy się z całą ludnością R. P. w zapewnieniu, iż niema piędzi ziemi polskiej, która mogłaby być komukolwiek oddana na jakiejkolwiek drodze.

W pełnem zaufaniu do sił zbrojnych Rzeczypospolitej, z wiarą w siły moralne najszerszych mas narodu — stwierdzamy, że każdy atak na polskiej granicy spotka się z bezwłocznym oporem wszystkich sił społeczeństwa, z walką na śmierć i życie".

Deklaracja ta została przyjęta oklaskami przez wszystkich radnych.

Następnie przewodniczący zarządził wybór prezydenta miasta, który jednak nie dał wyniku, gdyż kandydat socjalistyczny Zygmunt Żuławski otrzymał tylko 34 głosy zamiast wymaganych 37. Kluby Ozonu i Stronnictwa Narodowego wstrzymały się od głosu.

W dniach najbliższych nastąpi wobec tego nominacja przez państwowe władze nadzorcze komisarycznego prezydenta m. Krakowa.

Trójgłos poselski

w T-wie Przyjaciół Nauk w Krakowie

W najbliższym czasie ma się odbyć w sali Starego Teatru w Krakowie odczyt zbiorowy z udziałem posłów: gen. Żeligowskiego, dr. Putka i Sanojcy.

Posłowie mają omówić sytuację wewnętrzną i zewnętrzną Polski.

Odczyt odbędzie się pod firmą Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Krakowie.

Ten sam zespół poselski wystąpić ma z odczytami w innych większych miastach Polski.

Zjazd rolników

w stolicy Wielkopolski

Zwołany na 26 b. m. zjazd gospodarczy Wielkopolskiego Tow. Kółek Rolniczych w Poznaniu odb... się w sali reprezentacyjnej T... Poznańskich. Obrady zaga... prezes WTKR., St. Mikołajczyk. Referaty wygłoszą: dyr. Domański, prezes Mikołajczyk i dyr. Rusinek.

Zjazd zapowiada się bardzo licznie.

Doceniając wyjątkową doniosłość sytuacji, wszyscy są przekonani, że zjazd będzie rozpatrywał zawodowe sprawy rolnictwa pod kątem wydarzeń międzynarodowych.

Ofiara na F. O. N.

W dn. 24 b. m. zgłosił się w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych przedstawiciel Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu i złożył w imieniu zarządu fabryki **100 tys. złotych na F.O.N.** wraz z pismem, iż „w obecnie przeżywanym okresie napięcia politycznego z niezłomną wiarą w siły naszego narodu składamy do dyspozycji JWPana Marszałka **100 tys. zł. na cele obrony"**.

Ś. p. Jan Urbański

Zgon b. kierownika min. poczt i telegrafów

W Nowym Sączu zmarł w 78-mym roku życia emerytowany prezes Okr. dyr. poczt i telegrafów w Poznaniu, ś. p. dr. Jan Urbański, b. kierownik Min. Poczt i Telegrafów.

Zmarły odznaczony był orderem komandorskim Odrodzenia Polski i Złotym Krzyżem Zasługi.

Samobójstwo generała

komendanta „Siczy"

W Huszt odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru generał sztabu generalnego Wsewołod Petrow, b. minister spraw wojskowych Ukraińskiej Republiki Ludowej.

Gen. Petrow ostatnio w czasie walk Siczy z Węgrami na Rusi Podkarpackiej objął komendę oddziałów siczowych po płk. Klempuszu, **który zginął w walkach.**

Czego życzą sobie Włochy

O realizację zobowiązań z 1886 i 1935 r.

RZYM, 24.3. Agencja Stefani daje komentarz do mowy króla:

Rząd włoski oświadczył w dn. 17 grudnia r. ub. w nocie, wręczonej ambasadorowi francuskiemu, iż uważa układy ze stycznia 1935 r. za nieobowiązujące już. Na notę tę powołuje się mowa tronowa, w Izbie włoskiej, gdy czyni aluzję do spraw dzielących w chwili obecnej oba kraje. W myśl układów, zawartych w r. 1935, Francja pozostawiła narodowi włoskiemu pełną swobodę w Etjopji, następnie jednak rząd francuski brał udział w rokowaniach londyńskich nad układem, dotyczącym stosowania sankcyj przeciwko Włochom, uzyskując wzamian za to bardziej ścisłe gwarancje brytyjskie przeciwko Niemcom. W ten sposób **Francja naruszyła swe zobowiązania, wypływające z układów z dnia 7 stycznia 1935 r.,** które utraciły wszelką wartość, zanim jeszcze zostały pod względem prawnym udoskonalone.

Z drugiej strony rząd francuski angażując się w coraz bardziej wrogiej polityce w stosunku do Włoch, nie troszczył się nigdy o ratyfikację tych układów.

Nota włoska z 17 grudnia r. ub. stwierdzała tylko sytuację stworzoną przez niedające się zaprzeczyć wydarzenia.

Jakaż była sytuacja prawna, powstała w wyniku niepowodzenia tych układów? Ściśle mówiąc, powstało naruszenie ze strony francuskiej zobowiązań, wypływających z art. 13 paktu londyńskiego, dotyczącego kompensat kolonjalnych, należnych Włochom. **Co się zaś tyczy Tunisu, to istnieje podpis francuski pod konwencjami z r. 1886.**

„Tommies" i „Marjanna"

Apoteoza przyjaźni francusko-angielskiej

LONDYN, 24.3. Wczorajsze widowisko na dziedzińcu India Office zakończono **piękną apoteozą przyjaźni angielsko-francuskiej. Scena przedstawiała Brytanję otoczoną francuskimi — Poilus i symbolizującą Francję — Marjannę,** strzeżoną przez **brytyjskich Tommies.**

Obraz ten wywołał żywe oklaski wszystkich gości zebranych w liczbie 800 osób z angielską parą królewską, prezydentem i prezydentową Lebrun.

Prezydent **Lebrun z małżonką opuścił pałac buckinghamski o godz. 9 min. 45, udając się na dworzec Victoria.**

Na pożegnanie odjeżdżających gości francuskich przybyli król i królowa wraz z księżniczkami Elżbietą i Margaret.

Odjazd prezydenta Lebrun i jego świty do Dovres nastąpił o godz. 9 min. 57.

LONDYN, 24.3. Po przyjęciu, wydanem przez lorda Halifaxa w Foreign Office dla prezydenta Francji i pani Lebrun, zgromadzeni na przyjęciu goście udali się do India Office, gdzie na dziedzińcu zamienionym na wspaniałą salę teatralną, odbyło się przedstawienie. Honory domu pełnił markiz Zetland, sekretarz stanu Indyj. Dziedziniec był wspaniale udekorowany i iluminowany.

Na spektakl złożyła się **scena bal**konowa z **„Romeo i Julji" wykonana przez Jana Giełguda i Peggy Ashcroft.** Następnie dano skecz Sachy Guitry i sir Seymur Hichsa.

Na zakończenie wystąpili słynni artyści londyńskich music hall'ów.

Po zakończeniu spektaklu lord i lady Halifax podejmowali gości francuskich i członków rodziny królewskiej kolacją, poczem król i królowa, prezydent i pani Lebrun odjechali do pałacu Buckingham.

PARYŻ, 24.3. O godz. 12.55 przybył do Calais parowiec „Cote d'Azur", na którego pokładzie wrócił prezydent Lebrun i pani Lebrun.

Prezydent opuścił Calais specjalnym pociągiem o godz. 13,15.

Litewski patrjotyzm

Minister powrócił z Berlina

KOWNO, 24.3. Dziś zrana **powrócił do Kowna minister spr. zagr. Urbszys.** Minister złoży sprawozdanie ze swej podróży do Berlina.

Litewska izba przemysłowo-handlowa przeprowadziła rejestrację wszystkich uchodźców z Kłajpedy.

Prezes Związku Ochotników armji litewskiej, płk. Guias odczytał przez radjo odezwę centralnego zarządu Związku Ochotników armji litewskiej do społeczeństwa, utrzymaną w gorącym tonie.

Odezwa ta, nawiązując do stanowczej obrony wolności i niepodległości, nawołuje całe społeczeństwo, bez różnicy poglądów do stworzenia jednolitego litewskiego frontu patrjotycznego. **„Więcej ani piędzi ziemi litewskiej, lepiej zginiemy, aniżeli będziemy żyć w hańbie i niewoli"** — kończy się odezwa Związku Ochotników.

Po odczytaniu odezwy płk. Guias dodał, że użyte w odezwie słowa **„litewski front patrjotyczny",** pochodzą od naczelnego wodza armji litewskiej gen. Stanisława Rasztikisa, z którego inicjatywy Związek Ochotników podjął się zadania pogodzenia wszystkich odłamów politycznych Litwy.

Po upływie niespełna godziny, przy mikrofonie potwierdził to delegat sztabu generalnego, płk. Szarkauskas, który odczytał wydrukowane w organie armji „Karys" słowa naczelnego wodza gen. Stanisława Rasztikisa.

Nowi Krzyżacy

na „Zamku zakonnym"

BERLIN, 24.3. Na „Zamku Zakonnym" partji NSDAP w Sonthofen **otwarto obecnie wystawę nowych mundurów,** przyznanych dekretem kanclerza t. zw. komisarzom politycznym partji.

Mundury te zaprowadzone będą w najbliższym czasie z inicjatywy kierownika frontu pracy, dr. Leya. **Kolor mundurów będzie brunatny i zbliżony do odzieży Krzyżaków z pod Grunwaldu.**

Ukazujący się w nakładzie partyjnym tygodnik dla szturmówek S. A. p.t. **Der SA-Mann" nie wychodzi już od trzech tygodni.** Pismo nie zamieściło w ostatniem wydaniu żadnej wzmianki o likwidacji. Z kół partyjnych informacji na ten temat uzyskać nie można.

„Der SA-Mann" obok „Das Schwarze Korps" (organ SS) należy do czołowych tygodników partyjnych.

Telegram Benesza

do 4-ch mężów stanu

GENEWA, 24.3. Biuro Ligi Narodów otrzymało od Benesza odpis depeszy, którą wysłał do Roosevelta, Chamberlaina, Daladiera i Litwinowa o proteście przeciw aneksji Czechosłowacji.

Depesza skierowana do Ligi Narodów zawiera następujący dodatek:

„Telegram ten przedkładam przewodniczącemu Rady Ligi Narodów i powołuję się na właściwy artykuł układu Ligi, zwłaszcza na artykuł 10. Jestem przekonany, że żaden z członków Ligi nie uzna tej zbrodni i mam nadzieję, że wszyscy członkowie we właściwej chwili uczynią to, co im nakazują ich zobowiązania, wypływające z paktu ligowego".

Delegaci Madrytu u gen. Franco

Rokowania spełzły na niczem

RZYM, 24.3. Przybycie drogą powietrzną do Burgos delegacji madryckiego komitetu obrony narodowej, która ma prowadzić rokowania w sprawie poddania się Madrytu, wywołało w Rzymie bardzo silne wrażenie.

Podobno delegacja zgodziła się na poddanie miasta Madrytu, żądając jedynie zapewnienia ewakuacji pewnej liczby osób, które nie chcą się poddać.

Co się tyczy poddania Walencji, Murcji i Kartageny, delegaci nie przyjęli żadnych rokowań i poinformować nawet mieli gen. Franco, że zajęcie tego terytorjum przez wojska narodowe wywołałoby jeszcze działania wojenne.

Opozycja w rządzie

Rokowania w Anglji

LONDYN, 24.3. Sprawozdawca polityczny „Daily Mail" donosi, że **czynione są usiłowania rozszerzenia podstaw obecnego rządu W. Brytanji przez wciągnięcie doń członków Labour Party i opozycji liberalnej.** W ciągu ostatnich kilku dni premjer Chamberlain i lord Halifax prowadzili rokowania z leaderem opozycji i przywódcą Labour Party posłem Attlee oraz posłem Greenwood.

Labourzystom zaofiarowano kilka tek w gabinecie i kilka stanowisk wiceministerjalnych w rządzie. Niektórzy członkowie gabinetu, tak dalece pragną doprowadzenia do koncentracji narodowej, że **gotowi są zrzec się swych tek,** aby umożliwić rekonstrukcję rządu i wprowadzenie doń przedstawicieli pozostałych obu grup politycznych.

Zaprzestać działalnoś[ci]

Komitet francusko-niemiecki

PARYŻ, 24.3. Jak donosi „L... Journal", w związku z ostatni... wydarzeniami **komitet francus[ko-]niemiecki,** utworzony w końcu 19.. roku w celu przyczynienia się ... zbliżenia francusko - niemieckie... **postanowił jednomyślnie zaprzest[ać] działalności.** Decyzja ta będzie za... munikowana przewodniczącemu k... mitetu niemiecko-francuskiego ... Berlinie.

Zwołane będzie zgromadzenie ... gólne, które wypowie się za utrz... maniem lub rozwiązaniem grupy.

Wstrzymana poczta

z U. S. A. do Czech

WASZYNGTON, 24.3. Minister p... czty Farley wydał **nakaz wstrzym[a]nia przesyłek pocztowych, przezn[a]czonych dla Czech** i zwrócenia ... amerykańskim adresatom.

Zarządzenie motywuje tem, że ... chwili wysyłania nie liczyli się ... zapewne z okupacją Czechosłow[a]cji.

Schacht redivivus

LONDYN, 23.3, (tel. wł.). Pra... tutejsza notuje pogłoskę, jako... dr. Schacht miał zostać powoła... z powrotem na stanowisko pre[zy]denta Banku Rzeszy.

Ma to być nominacja tymczas[o]wa, na tle sytuacji, wytworzone[j] po zajęciu Czech i Moraw.

Pogłoski o misji gen. Weyganda

BUKARESZT, 23.3. W związk[u] **z pogłoskami o wyjeździe delegacj[i] francuskiej w składzie gen. We[y]gand oraz pp. Mistlera przewodn[i]czącego komisji spraw zagranic[z]nych i ambasadora Jules Henry ze specjalną misją do Europy środ[]kowej i wschodniej,** ambasada fra[n]cuska w Bukareszcie zaprzecza ... polecenia swego rządu tej wiadomo[]ści, stwierdzając, że jest ona be[z]podstawna.

Statki litewskie

w Gdyni

GDYNIA, 23.3. Dziś przybyły d[o] Gdyni 3 handlowce statki litew[]skie s/s „Nida", „Kaunas" i „Ute[]na", które opuściły Kłajpedę ... związku z nowopowstałą sytuacj[ą] polityczną.

Po przybyciu do Gdyni, statki li[]tewski napis na Burcie „Kłajpeda" określający port macierzysty, prze[]malowały na „Święta", nowy port macierzysty litewski.

Napaść Gestapo

na zebranie polskie

W Szczecinie urzędnicy tajnej p[o]licji państwowej w czasie uroczy[]stości uczczenia pamięci Marszałk[a] Józefa Piłsudskiego wkroczyli d[o] sali i przystąpili do spisania per[]sonalij zebranych.

Uroczystość przerwano.

W kilku słowach

— W Kolumbji wydarzyła się ka[]tastrofa lotnicza. Samolot pasażersk[i] spadł w okolicach miejscowości La Tolda. Pilot, dwóch członków załog[i] i pięciu pasażerów zginęło na miejsc[u].

— Japoński wiceminister spr. zagr. Sawada złożył protest sowieckiem[u] charge d'affaires przeciwko wynurze[]niom na kongresie partji komunisty[]cznej o Japonji.

— Zmarł w Tokjo ambasador japoń[]ski w Paryżu Sugimura.

— Ambasador francuski marszałek Petain wręczył dn. 24 b. m. o godz. 11-ej listy uwierzytelniające generało[]wi Franco.

— W odległości 8 klm. od Dereham (w hrabstwie Norfolk) zapalił się w powietrzu samolot, który w płomie[]niach spadł na ziemię, 2 osoby zgi[]nęły.

— Rząd egipski postanowił przy[]stąpić do budowy podziemnego ruro[]ciągu naftowego z Suezu do Kairu.

— Król Jerzy VI przyjął na audjen[]cji ambasadora brytyjskiego w Ber[]linie Hendersona.

— Dn. 25 b. m. ma przybyć do Paryża ambasador gen. Franco Le[]querica.

— General Somoza został ponownie wybrany prezydentem republiki Ni[]karagua na okres lat 8.

— W Madrycie wykonano kilka wy[]roków śmierci, wydanych na uczest[]ników rewolty w czasie od 6 do 12 marca.

Ekspansja gospodarcza

Nowa faza imperjalizmu III-ej Rzeszy

Obowiązki publicysty stają się z dnia na dzień trudniejsze. Szybkość wydarzeń, wymagających omówienia, jest tak duża, że z natury rzeczy jedno zaciemnia drugie, ujawniają się coraz to nowe powiązania na terenie międzynarodowym między poszczególnemi faktami, natomiast zacierają się inne znowu związki. **Dzień przedwczorajszy przyniósł pod tym względem niemal rekord. Zważmy tylko: deklaracja francusko - angielska, objęcie Kłajpedy przez Niemców i przemówienie kanclerza Hitlera, podpisanie układu gospodarczego rumuńsko - niemieckiego, wreszcie ogłoszenie statutu — bo nie można tego nazwać konstytucją — słowackiego.**

Z jednej strony zatem mamy deklaracje na temat stanowiska mocarstw zachodnich, z drugiej — szereg faktów dokonanych przez Niemcy.

Wśród tych faktów dokonanych na pierwszem miejscu postawić należy niewątpliwie układ rumuńsko - niemiecki. Już to, co jest dotychczas ujawnione, wskazuje, że Rzesza Niemiecka uzyskuje niesłychaną przewagę w życiu gospodarczem Rumunji. Nie o to tu przytem chodzi, czy i ile Rumunja na tem „zarobi", ile Niemcy za to „płacą", tylko o to, że kierunki rozwojowe gospodarstwa rumuńskiego mają być na przyszłość dostosowane do potrzeb Niemiec. I przytem jest rzeczą najzupełniej jasną, że w pierwszym rzędzie do potrzeb gospodarki wojennej. Wśród frazesów o możliwościach rozwoju gospodarczego Rumunji, narzucono jej pozostawanie w charakterze kraju rolniczo-surowcowego, kraju, którego bogactwa będą eksploatowane pod kierunkiem niemieckim i w zależności od niemieckich interesów.

Jeżeli przypomnimy sobie, że w czasie wielkiej wojny wojska austrjacko - niemieckie obsadziły całą prawie Rumunję, nie ze względów czysto strategicznych, ale po to, aby dorwać się do rumuńskiej nafty, pszenicy i kukurydzy, to podpisany ostatnio układ gospodarczy niemiecko - rumuński nabiera właściwego znaczenia.

Niemcy, którzy na wszystko lubią mieć określoną nazwę, nazywają swoją obecną politykę gospodarczą „Wehrwirtschaft" (polityka przygotowania do wojny) w przeciwstawieniu do „Friedenswirtschaft" (polityki pokojowej) z jednej strony, a „Kriegswirtschaft" (polityki w czasie wojny) — z drugiej. Układ gospodarczy rumuńsko - niemiecki jest właśnie takim wyraźnym aktem owej „Wehrwirtschaft".

Wiadomości, jakie napływają z Londynu o rezultatach rozmów francusko - brytyjskich, prowadzonych z okazji pobytu prezydenta Lebrun w Anglji, wskazują, że mocarstwa zachodnie nietylko rozumieją, iż ich pasywne stanowisko wobec ekspansji niemieckiej musi ulec zmianie na politykę bardziej aktywną, ale również, że dają temu zewnętrzny wyraz. **„Granica" Francji i W. Brytanji przebiega już nietylko wzdłuż granicy niemiecko - francuskiej, ale i wzdłuż granic niemiecko - szwajcarskiej, niemiecko - belgijskiej i niemiecko - holenderskiej.** Te małe kraje mają mieć odtąd manifestacyjnie zapewnioną opiekę mocarstw zachodnich, przyczem wyraz „opieka" inną ma, oczywiście, treść aniżeli w stosunku Niemiec do Słowacji.

Sądzimy, że sytuacja międzynarodowa wyjaśnia się bardzo szybko. Ekspansja Niemiec w Europie środkowej kończy się — po prostu dlatego, że wyczerpała już teren, na którym mogła się rozwijać. „Krzywdy Niemiec" — wedle wyrażenia kanclerza Hitlera w jego mowie kłajpedzkiej — zostały „naprawione". I to z ogromną nawiązką. W temże przemówieniu kanclerz Rzeszy oświadczył, że aczkolwiek świat cały odnosi się do Niemiec bardzo źle („Wiemy, czego możemy oczekiwać od pozostałego świata"), to jednakże Niemcy nie mają zamiaru nikomu robić krzywdy. To oświadczenie niewątpliwie zyska na znaczeniu, jeżeli sytuacja międzynarodowa ułoży się w ten sposób, iż jasne będzie, że Niemcy nie mogą już nikomu więcej zrobić krzywdy bezkarnie. Z tego punktu widzenia rozmowy francusko - angielskie są jakby „uzupełnieniem" pokojowych oświadczeń kanclerza Rzeszy, dokonywanych z reguły przy okazji jakiegoś nowego zaboru niemieckiego.

Jest rzeczą niezmiernie interesującą, czy i jaka nastąpi kontrakcja mocarstw zachodnich wobec takiego wykorzystania przewagi gospodarczej, jakie ze strony Niemiec nastąpiło w układzie gospodarczym niemiecko - rumuńskim. **Albowiem przeciwstawianie się dalszym zaborom politycznym musi pociągnąć za sobą przeciwstawianie się również zaborom czy próbom zaborów gospodarczych.**

Ataki na Papieża

Także na Katolicką Agencję Prasową

W organizacjach i prasie narodowo - socjalistycznej przystąpiono na nowo z całą zaciekłością do intensywnej agitacji przeciw Papieżowi i Watykanowi, używając do tego m. in. propagandowej broszury p. t. „Männer um den Papst" („Ludzie dokoła Papieża"), która została po raz pierwszy wydrukowana w 1938.

Na kilka dni przed koronacją Piusa XII „Völkischer Beobachter" pisze: „...Ale ludzie dokoła Papieża, milczący prałaci kurji rzymskiej, noszący na piersi wysadzane drogiemi kamieniami krzyże, ci się nie zmieniają. Poprzez dziesiątki lat są to zawsze ci sami, czasem zastępują ich inni z tej samej szkoły, ale wszyscy na przestrzeni stuleci stosują zawsze tę samą politykę".

Zdanie powyższe zaczerpnął organ hitlerowski właśnie z wymienionej broszury, której nakład osiągnął 340.000 i której skład główny znajduje się w centralnych wydawnictwach NSDAP.

×

„Deutsche Nachrichten" w n-rze z dn. 23 b. m. atakują Katolicką Agencję Prasową za szerzenie nieprawdziwych wiadomości (Katholische Presseagentur die Unwahrheit verbreitet).

Chodzi tu o komunikat **o minorowych nastrojach, panujących w Berlinie po zajęciu Czech.**

×

Neopogańskie czasopismo „Reichswart" redagowane przez osławionego hr. Reventlowa, zamieszcza w jednym z ostatnich numerów artykuł w sprawie przepisów, dotyczących występowania z Kościoła. Jak dotychczas przepisy nie są jeszcze unormowane i różnią się nieco między sobą, zależnie od dzielnicy.

„Reichswart" podaje do wiadomości publicznej, że odtąd przepisy te będą wszędzie na terytorjum Rzeszy jednakowe. **O wystąpieniu z Kościoła należy powiadomić odpowiednie władze**, które następnie wydadzą odpowiednie zaświadczenie. Ogłaszanie nazwisk osób występujących z Kościoła jest zabronione. Nikt nie ma obowiązku tłumaczyć się z motywów, jakie go do wystąpienia skłoniły, ani też odpowiadać na zadawane w tej materji pytania.

Redaktor Mackiewicz w Berezie

Jak się to odbyło i co o tem piszą

W upstrzonym białemi plamami numerze „Słowa" z dn. 23 b. m. znajdujemy taki opis wywiezienia redaktora Stanisława Mackiewicza do Berezy, podpisany przez p. Konstantego Syrewicza:

„O godz. 1-ej do mieszkania redaktora Stanisława Mackiewicza zgłosił się jakiś osobnik, domagając się zobaczenia z redaktorem. Ponieważ redaktor był nieobecny, oświadczono, że wróci do domu około godz. 3-ej.

Gdy o godz. 15-ej, jak codziennie, przyszedł redaktor Mackiewicz do domu, na schodach został zaczepiony przez owego osobnika, który już zgłaszał się poprzednio. Nie zatrzymując się ani chwili w domu, Stanisław Mackiewicz udał się w towarzystwie owego pana w nieznanym dla jego bliższego otoczenia kierunku.

Gdy zostaliśmy o tem powiadomieni w redakcji, rozpoczęliśmy poszukiwania. Na nasze telefony do rozmaitych władz odpowiadano nam, że nic nikt o niczem nie wie. Dopiero po godz. 18-ej naczelnik wydz. polityczno-społecznego p. Jasiński zakomunikował nam, że Stanisław Mackiewicz został skierowany do Berezy oraz, że będzie o tem wydany komunikat oficjalny.

Na prośbę rodziny o pozwolenie pożegnania się z aresztowanym i zaopatrzenia go chociażby w ciepłe palto— p. naczelnik Jasiński oświadczył, że jest to niemożliwe, bowiem Stanisław Mackiewicz już został wysłany z Wilna.

O godz. 20-ej otrzymaliśmy zapowiedziany komunikat oficjalny. Komunikatu tego nie zamieszczamy z dwóch względów. Primo: myśląca opinja polska łatwo sama zrozumie, jakie to „grzechy" stały się powodem usunięcia głosu niezależnego publicysty, secundo, — my jako najbliżsi współpracownicy Stanisława Mackiewicza, od lat 15 z nim codziennie się stykając, nie możemy zgodzić się, aby na naszych łamach były wydrukowane..."

(dalej biała plama)

Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich ogłasza, co następuje:

„Członek Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich, redaktor naczelny „Słowa", jeden z najwybitniejszych polskich publicystów, uczestnik walk o niepodległość, odznaczony Krzyżem Niepodległości, oficer rezerwy, b. poseł na Sejm, Stanisław Mackiewicz, został za działalność publicystyczną wysłany do obozu odosobnienia w Berezie.

„Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich uważając, że stosowanie podobnych represyj wobec dziennikarzy, którzy w swej działalności podlegają sądom korporacyjnym i państwowym, godzi nietylko w jednostki, lecz w cały zawód, niwecząc wolność prasy, — wyraża w związku z powyższem stanowczy protest"!

W życiorysie, zamieszczonym w „Słowie" powiedziano m. in.:

„Stanisław Mackiewicz jest kawalerem Krzyża Niepodległości i oficerem rezerwy".

O osadzeniu red. Mackiewicza w Berezie pisze „Kurjer Wileński":

„Mimo, że Stanisławowi Mackiewiczowi mamy bardzo wiele do zarzucenia i jeżeli chodzi o jego stosunek do różnych zagadnień życia publicznego i jeżeli chodzi o jego stosunek do naszego pisma, nie odpowiada nam ta metoda „poskromienia warchoła" jaką do niego zastosowano. Nie kwestjonujemy, że krytyka naszej polityki, jaką uprawiał zwłaszcza w ostatnich dniach, była nietwórcza, nie wskazywała żadnych dróg lepszych od tych, po jakich kroczymy, działała destrukcyjnie. Czy jednak właściwą, odpowiedzią na to jest przymus mechaniczny? Czy nie wywrze on niesłusznego zresztą wrażenia: braku innych argumentów przeciwko zarzutom stawianym przez Cata? Czy nie wzburzy jeszcze bardziej i tak niezwykle poruszonej opinji społeczeństwa?".

Oprócz tego redaktor naczelny „Kurjera Wileńskiego" Piotr Lemiesz oświadcza:

„Do faktów, które jakoś nie godzą się z mojemi pojęciami o etyce, zwłaszcza etyce w stosunkach zawodowych — koleżeńskich zaliczam artykuł, który przedwczoraj ukazał się w „Gońcu Porannym" i którego zadaniem było „przygotowanie opinji" do wysłania p. Mackiewicza do Berezy. Tego rodzaju czynności doprawdy powinny być załatwiane przez władze bezpieczeństwa bez pomocy kolegów po piórze, chociażby tylko dziennikarzy-amatorów".

O tem, co napisano w wileńskim „Gońcu Porannym" dowiadujemy się z wileńskiego „Głosu Narodowego", które donosi, że w organie ozonowym „Goniec Poranny" wydrukowano w przededniu wywiezienia red. Mackiewicza, co następuje:

„Na jednej z sobotnich uroczystości padły słowa ostre i mocne pod adresem redaktora Mackiewicza i jemu podobnych malkontentów, słowa o tem większym ciężarze gatunkowym, że wypowiedział je wysoki przedstawiciel naszej armji, generał W. P. Padły tam słowa: do Berezy! Ciężkie to i bolesne słowa, ale słuszne i sprawiedliwe".

Wileński „Głos Narodowy" dodaje od siebie, iż nie wierzy w celowość pogróżek w walce prasowej.

„Głos Narodowy" pisał to w środę. W tym samym dniu popołudniu został aresztowany Mackiewicz.

Katowicka „Polonja" p. t. „Redaktor „Słowa" p. Mackiewicz powinien być zwolniony z Berezy" pisze:

„Jako przeciwnicy polityczni p. Mackiewicza możemy więc z całym objektywizmem rozpatrywać sprawę skierowania go do Berezy Kartuzkiej. Nie będziemy omawiać oficjalnego komunikatu PAT-a w sprawie motywów, jakiemi się władze kierowały. Nie będziemy z niemi polemizować. W każdym razie wyrażamy przekonanie, że w okresie, kiedy w prasie polskiej szczególnie potrzeba tęgich i duchem bojowym przepojonych publicystów, red. Stanisław Mackiewicz nie będzie długo pozostawał w Berezie. Władze cel swój już osiągnęły, bo zapewne miało nim być ostrzeżenie dziennikarzy, by liczyli się bardzo uważnie ze wszystkiemi skutkami swej działalności. Gdybyśmy mogli teraz rozmawiać z p. Mackiewiczem, poradzilibyśmy mu sami, aby przynajmniej trzy razy czytał każdy swój artykuł, nim odda go do druku, aby nie pisał za popędem serca, lecz więcej podług wskazówek chłodnego, zimnego rozumu. W każdym jednak razie wypowiadamy wraz z całą prasą polską nasze głębokie przekonanie, że redaktor Mackiewicz powinien być zwolniony".

„Dziennik Poznański" w artykule podpisanym J. W., pisze m. in.:

„Uważamy, że zrzeszone dziennikarstwo winno zająć wyraźne stanowisko, wypowiadające się przeciw takiej formie represji, jaką zastosowano wobec redaktora Mackiewicza. Interwencja zaś zrzeszonego dziennikarstwa w tej sprawie musi nastąpić, tem bardziej, że — jak wyżej pisaliśmy — Bereza straciła oddawna charakter miejsca zsyłki dla ludzi, karanych za działalność polityczną i jest dziś obozem kary dla mętów i szumowin społecznych".

•

W n-rze z dn. 23 b. m. „Słowo" donosi, że w oknie redakcji wywieszono portret redaktora St. Mackiewicza, wokół zaś liczne prace i książki, których był autorem.

Napis głosił: Redaktor Stanisław Mackiewicz, publicysta, literat, dziennikarz. Dziś więzień Berezy".

Po upływie kilku godzin do redakcji „Słowa" zgłosił się kierownik III komisarjatu P. P. w towarzystwie dwóch funkcjonarjuszy policji śledczej i nakazał portret usunąć.

Żadnego pisemnego nakazu komisarz policji nie okazał. Oświadczył jedynie, że otrzymał telefoniczne polecenie wykonania tego rozkazu od władz zwierzchnich.

Portret usunięto.

Tragiczny tranzyt

Niemcy sudeccy też uciekają

Korespondent „Kurjera Warszawskiego" z Gdyni H. Kor. donosi, że

„Jest wśród uchodźców z ziemi czeskiej i taka rodzina, która stanowi zupełnie nowy, niezapisany chyba jeszcze w żadnych kronikach, typ emigrantów. Jest to rodzina niemiecka, przed rokiem jeszcze mieszkająca w Wiedniu. W marcu 1938 r., gdy wybiła ostatnia godzina niepodległej Austrji, opuścili ci Niemcy, wywodzący się zresztą z Rzeszy, nabierający brunatnej barwy Wiedeń. Przenieśli się do Karlsbadu. Żyli tam od marca do września. Przed najazdem Niemców, własnych rodaków, na Sudety, schronili się na Morawy. Żyli tam od września do marca. Gdy rodacy i na Morawy przyszli, uciekli do Gdyni i myślą o tem, by osiedlić się w Kanadzie, gdzie już po nich rodacy nie przyjdą..."

„Port gdyński obsługuje ostatni już zapewne tranzyt czeski. Dotychczas Czechosłowacja, jeden z najpoważniejszych gdyńskich klientów, przywoziła i wywoziła przez nasz port duże ilości różnych towarów. Konając, przesłała przez Gdynię tłum wypędzonych z ojczyzny wychodźców — ostatni tragiczny tranzyt."

Katowicka „Polonja" zwraca uwagę na bardzo znamienny i chrakterystyczny objaw ucieczki Niemców z Sudetów:

„Po pierwszym rozbiorze Czechosłowacji wielu Niemców przeniosło się pospiesznie do krajów sudeckich, spodziewając się, że Bóg wie jaki raj tam znajdą. Dziś, by chcieli gromadnie stamtąd uciekać z powrotem na Śląsk. Do pozostałych na miejscu krewnych przedostają się różnemi drogami wieści o tem, jak im się powodzi. Narzekają na ciężkie warunki życiowe i przymus twardej pracy, która im się nie bardzo opłaca, bo zmuszani są do mnóstwa opłat na rozmaite cele."

Pretekst obrony mniejszości

Co mówią socjaliści niemieccy w Polsce

Egzekutywa niemieckiej Socjalistycznej Partji Pracy w Polsce ogłosiła dłuższe oświadczenie, w którem protestuje przeciwko aneksji Czech i Moraw, jak również przeciwko uzasadnianiu faktu wkroczenia wojsk niemieckich do Czech i Moraw prześladowaniem niemieckiej mniejszości.

W oświadczeniu powiedziano m. in.:

„musimy najkategoryczniej potępić to, że rzekomą, czy też rzeczywistą krzywdę, dotyczącą jednej z mniejszości narodowych używa się jako pretekstu, aby zniweczyć państwową samodzielność narodu. Pokrzywdzenie lub zniszczenie samodzielnej państwowości narodu pod pretekstem zagadnienia mniejszościowego uważamy za nadużycie tych mniejszości. Takie postawienie sprawy może doprowadzić do tego, że mniejszości narodowe w krajach, w których żyją i w przyszłości żyć będą, uważane być mogą za zagrażające państwu.

W dzisiejszej sytuacji widzimy się zmuszeni oświadczyć, że wolność każdego narodu i jego samodzielność państwowa nie mniej nas obchodzi i nie mniej dla nas jest warta, jak nasze własne prawo i, że my zgodnie z naszemi poglądami socjalistycznemi gotowi jesteśmy zawsze stanąć w obronie wolności każdego narodu, a w pierwszym rzędzie w obronie wolności państwa, którego jesteśmy obywatelami".

Poseł Slavik w Ameryce

będzie działał wśród Słowaków

Poselstwo Rzplitej w Pradze zlikwidowano. Były poseł Papee bawi w Warszawie, a konsulat generalny polski w Pradze objął, jak donosiliśmy, radca Zygmunt Hładki.

×

Poseł Czechosłowacji Slavik, który, jak donosiliśmy, nie przekazał poselstwa ambasadzie niemieckiej, w poniedziałek nadchodzący wyjeżdża na kilka tygodni do Ameryki.

Pos. Slavik podejmie organizację Słowaków zagranicznych, harmonizując swą pracę z akcją Benesza, poczem ma wrócić do Polski.

Jako charge d'affaires pozostaje w Warszawie radca poselstwa dr. Zerwitz.

Pod laską sen. Prystora
Instytut Józefa Piłsudskiego

Dn. 20 b. m. odbyło się pod przewodnictwem sen. Prystora doroczne walne zgromadzenie członków Instytutu Józefa Piłsudskiego poświęconego Badaniu Najnowszej Historji Polski.

Sprawozdanie zarządu odczytał ppłk. dr. Wacław Lipiński. Obejmowało ono sprawy naukowo-archiwalne, wydawnicze i administracyjno - finansowe.

W imieniu komisji rewizyjnej prezes gen. Krzemieński podkreślił celową i oszczędną gospodarkę Instytutu i postawił wniosek o udzielenie zarządowi absolutorjum. Wniosek ten jednomyślnie uchwalono.

Dokonano wyboru władz Instytutu. Do zarządu wybrani zostali: jednomyślnie Tomasz Arciszewski, Janusz Jędrzejewicz, Wacław Lipiński, Aleksander Prystor, Włodzimierz Rupniewski, Walery Sławek, Artur Śliwiński, i Kazimierz Świtalski, na zastępców zaś Adam Koc, i Tadeusz Schaetzel.

Do komisji rewizyjnej powołano Jakuba Krzemieńskiego, Wacława Jędrzejewicza i Henryka Kołodziejskiego, na zastępców Stanisława Falkiewicza i Wacława Głazka.

Przy wolnych wnioskach płk. Walery Sławek zaapelował do członków o składanie do Instytutu materjałów archiwalnych, mogących się jeszcze znajdować w ręku prywatnem, a odnoszących się do historji najnowszej oraz o informowanie Instytutu o ich istnieniu.

Nowy zarząd odbył pierwsze posiedzenie i ukonstytuował się następująco: prezes Instytutu Józefa Piłsudskiego: płk. Walery Sławek, wiceprezesi: Artur Śliwiński i dr. Kazimierz Świtalski, dyrektor — doc. dr. Wacław Lipiński, skarbnik — major Włodzimierz Rupniewski.

Komitet uczczenia pamięci Marszałka J. Piłsudskiego

Onegdaj o godz. 17-ej odbyło się na Zamku Królewskim pod przewodnictwem P. Prezydenta R. P. posiedzenie prezydjum naczelnego Komitetu uczczenia pamięci Marsz. Józefa Piłsudskiego. W posiedzeniu tem, w którem prócz członków prezydjum i wydziału wykonawczego wzięła udział Pani Marszałkowa Piłsudska — po referacie gen. Sosnkowskiego — zatwierdzono wniosek wydziału wykonawczego o realizacji w granicie sarkofagu Marszałka Piłsudskiego według projektu prof. Jana Szczepkowskiego.

Los red. Hinterhofa

Tekst interpelacji, którą wniósł poseł Jóźwiak w sprawie aresztowania w Pradze korespondenta P.A.T. Hinterhofa brzmi jak następuje:

„W dniu wkroczenia wojsk niemieckich do Pragi dn. 16 b. m. został aresztowany korespondent P. A. T. w Pradze p. Hinterhof. Dotychczas nie został wypuszczony na wolność. Wobec tego zapytuję p. prezesa Rady Ministrów co zamierza uczynić ażeby zapewnić obywatelom polskim w Pradze wolność osobistą?"

Dowiadujemy się z dobrego źródła, że w sprawie red. Hinterhofa władze polskie interwenjowały zarówno w Pradze jak w Berlinie. Dotychczas bez skutku.

PRAGA. 23.3. (Tel. wł.). Fala aresztowań przeniosła się na prowincję. W samej Pradze pewną ilość aresztowanych zwolniono.

Polski dziennikarz Hinterhof, przebywa nadal w obozie koncentracyjnym w Milowicach.

60 tys. na F. O. N.
Dar hr. Witolda Broel-Platera

Niedawno pisano o obywatelskiem stanowisku Adamostwa hr. Tarnowskich, którzy na wieść o ostatnich wypadkach politycznych złożyli na ręce Marsz. Śmigłego-Rydza—25.000 zł. na F.O.N., dając wyraz swemu głębokiemu przekonaniu o konieczności wzmożenia wysiłków całego narodu w obliczu dzisiejszej sytuacji.

Obecnie mamy do zanotowania nowy przykład godny uznania. **Hr. Witold Broel-Plater** ofiarował na ręce Marsz. Śmigłego-Rydza 60 tys. zł. na F.O.N, zobowiązując się do wpłacenia po 5 tys. zł. miesięcznie aż do całości tej kwoty.

Ręce niemieckie po bogactwa Rumunji
Przywileje Rzeszy zagwarantowane specjalnym układem

BUKARESZT. 23.3. Rumuński min. Spr. Zagr. Gafencu przyjął w środę popołudniu posła niemieckiego Fabriciusa i rzeczoznawcę gospodarczego Rzeszy Wohltata.

Następnie odbyły się narady niemieckich i rumuńskich rzeczoznawców ekonomicznych, które przeciągnęły się do późnego wieczora.

BERLIN. 23.3. Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Bukaresztu, iż w dniu dzisiejszym podpisany tam został układ niemiecko - rumuński.

BERLIN. 23.3. Niem. Biuro Informacyjne donosi z Bukaresztu:

Po długich układach, prowadzonych w przyjaznym duchu, podpisano dziś w Bukareszcie układ niemiecko - rumuński, tworzący podstawę do dalszej rozbudowy obustronnych stosunków gospodarczych.

Jak stwierdzono, m. in. w oświadczeniu, rządy niemiecki i rumuński zgodne są w ocenie, że rumuńska produkcja kryje w sobie jeszcze daleko idące możliwości rozwoju. Rumuńska produkcja może zostać przez celową organizację podniesiona, przez co może znaleźć powiększony zbyt w graniczących z Rumunją obszarach i w wielkiej Rzeszy. Niemcy oświadczyły w nowym układzie gotowość oddania do rozporządzenia w dziedzinie gospodarstwa rolnego i drzewnego swego doświadczenia oraz dostarczenia gospodarczych urządzeń. Niemcy i Rumunja zawarły układ, dążąc do pogłębienia gospodarczych stosunków obu krajów oraz mając na uwadze współpracę w obopólnym interesie, prowadzoną z szerokim rozmachem i planowo w dziedzinie ekonomicznej. Układ przewiduje, iż w uzupełnieniu tego układu opracowany zostanie wieloletni plan gospodarczy.

Plan gospodarczy ma zaspokoić niemieckie potrzeby importowe oraz brać pod uwagę możliwości rozwoju produkcji rumuńskiej, wewnętrzne potrzeby rumuńskie oraz konieczność rumuńskiego obrotu gospodarczego z innymi krajami. **Plan gospodarczy winien przedewszystkiem być nastawiony na rozwój rumuńskiej produkcji rolnej.** Przytem zostanie m. in. wzięta pod uwagę uprawa nowych produktów rolnych oraz zwiększenie już istniejących upraw, przedewszystkiem paszy, nasion oleistych i roślin dla wyrobu włókna. Zwrócona również zostanie uwaga na rozwój rumuńskiej gospodarki drzewnej i leśnej. Plan gospodarczy przewiduje dostawę maszyn i urządzeń dla kopalń w Rumunji.

Zostaną założone niemiecko - rumuńskie towarzystwa celem eksploatacji miedzi, siarki i żwiru w Dobrudży, rud chromowych w Ban... cie i rud manganowych w okolicy Vatra Dornei — Brestem. Uwzględnione zostanie również wykorzystanie złóż bauksytu oraz rozbudowa przemysłu aluminjowego. Założone zostanie rumuńsko - niemieckie towarzystwo, mające na celu wydobywanie oleju mineralnego, przeprowadzenie programu wierceń oraz podziału terenów naftowych. Dalej przewiduje plan gospodarczy utworzenia wolnych stref, w których założone zostaną zakłady przemysłowe i handlowe. W wolnych strefach mogą być zakładane również składy i urządzenia przeładunkowe dla niemieckiej żeglugi.

Plan gospodarczy przewiduje p... zatem dostawę sprzętu wojskowego i przedmiotów uzbrojenia dla rumuńskiej armji, marynarki, broni lotniczej i przemysłu zbrojeniowego oraz powstawanie zakładów o charakterze publicznym.

Traktat wchodzi w życie w miesiąc po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w czasie możliwie najkrótszym w Berlinie. Traktat obowiązuje do 31 marca 1944 r. Jeżeli nie będzie wypowiedziany na rok przed upływem tego terminu, przedłuża się na czas nieograniczony. Wtedy traktat może być wypowiedziany na rok w końcu każdego kwartału.

BUKARESZT. 23.3. (Tel. wł.) Z okazji złożenia podpisów pod traktatem, minister Spraw Zagranicznych Gafencu złożył oświadczenie, w którem podkreślił, że rokowania gospodarcze z Niemcami, które doprowadziły do obecnego układu, były przewidziane w chwili zawarcia ostatnich układów gospodarczych rumuńsko - niemieckich w początkach ubiegłego grudnia.

BUKARESZT. 23.3. Ambasador R. P. Roger Raczyński był przyjęty dzisiaj przez ministra Spraw Zagranicznych Gafencu, z którym odbył dłuższą rozmowę.

LONDYN. 23.3. (Tel. wł.). Zawarcie układu niemiecko - rumuńskiego oceniają tu jako kompromis, który zastąpił na razie poprzednio znacznie dalej idące żądania niemieckie.

Litwa będzie musiała...
Zagadnienie, które kroczy ku rozwiązaniu

BERLIN, 23.3. W związku z przyłączeniem Kłajpedy do Rzeszy prasa niemiecka rozważa możliwości dalszego rozwoju stosunków z Europą północno - wschodnią, a w szczególności z Litwą.

Zdaniem „Frankfurter Ztg.", **zagadnienie północnego wschodu Europy kroczy ku rozwiązaniu,** które opiera się na historji i życzeniu społeczeństwa. Rozwiązanie ostatnie nastąpiło przy możliwem uwzględnieniu praw życiowych i interesów Litwinów.

„Hamburger Fremdenblatt" utrzymuje w inspirowanym z Berlina artykule, że **Litwa po straceniu znacznej części swego wybrzeża będzie musiała oprzeć swoje życie gospodarcze na Rzeszy.** Układ, zawarty z Litwą, ma być zadowalający, zdaniem „Hamburger Fremdenblatt", także i pod względem politycznym. **Zgaszone zostało niebezpieczne ognisko, jakim stać się mogła koalicja Litwy z wielkiemi mocarstwami przeciwko interesom wielkiej Rzeszy.** Wielkiej Rzeszy zapewniona została neutralność Litwy, a przez to zmniejszone na ważnym punkcie mapy Europy niebezpieczeństwo inwazji bolszewickiej.

Jesteśmy gotowi użyć wszelkich środków
Chamberlain o stanowisku rządu angielskiego

LONDYN, 23.3. Premjer Chamberlain złożył dzisiaj w Izbie Gmin nowe wyjaśnienie na temat sytuacji europejskiej, oświadczając, co następuje:

Rząd J. K. Mości dał już wyraźnie do poznania, że ostatnie posunięcia rządu niemieckiego nasunęły pytanie, czy rząd ten nie dąży drogą kolejnych posunięć do panowania nad Europą, a może nawet jeszcze pragnie posunąć się dalej. O ile tego rodzaju interpretacja zamiarów rządu niemieckiego okazałaby się słuszną, to **rząd brytyjski widzi się zmuszony oświadczyć, że podobne jak tego rodzaju usiłowania były podejmowane w przeszłości i wywołały one skuteczny opór rządu Wielkiej Brytanji i innych krajów, które cenią swoją wolność.**

W chwili obecnej nie jestem jeszcze w stanie złożyć oświadczenia na temat konsultacyi, odbywających się z innemi rządami. Pragnę jednak wyjaśnić, że rząd J. K. Mości bynajmniej nie prawnie stanąć na drodze jakichkolwiek słusznych wysiłków Niemiec, zmierzających do rozszerzenia ich handlu zagranicznego. Przeciwnie, **byliśmy właśnie w trakcie wszczęcia dyskusji** w najbardziej przyjazny sposób na temat możliwości porozumienia handlowego, z którego obydwa kraje mogłyby wyciągnąć korzyści, gdy **zaszły wydarzenia, które conajmniej narazie rokowania te powstrzymały.**

Rząd brytyjski nie dąży też bynajmniej do utworzenia w Europie przeciwstawnych sobie bloków państw o odmiennych ideach co do formy wewnętrznego rządzenia. Chodzi nam wyłącznie o to, że **nie możemy podporządkować się procedurze, która niepodległe państwa poddaje takiej presji pod groźbą przemocy, że zmusza je do wyrzeczenia się niepodległości i zdecydowani jesteśmy przy użyciu wszystkich środków, jakie są w naszej mocy, przeciwstawić się ponownym usiłowaniom zastosowania tego rodzaju procedury.**

Zwarty front Anglji i Francji przeciw Rzeszy

LONDYN, 23.3. Dzisiaj popołudniu minister Bonnet kontynuował rozmowy, rozpoczęte wczoraj z ministrem Halifaxem. Rzomowy te toczyły się w Izbie Gmin w obecności Chamberlaina, ambasadora Corbina, dyrektora gabinetu Bonneta Bressy, stałego sekretarza Stanu w Foreign Office Erika Phippsa Cadogana, i szefa sekcji europejskiej Stranga. Rozmowy te, jak przypuszczają w kołach politycznych, były poświęcone **zbadaniu inicjatywy, jaka mogłaby być przeciwstawiona agresji Niemiec.** Oficjalnie jednakże nie ujawniono tematu omawianego na tej konferencji.

Bardzo łatwo osiągnięto porozumienie co do konieczności, wobec której stoi W. Brytanja, zarówno jak Francja, przeciwstawienia się hegemonji Niemiec. **Bez względu na to jaką formę otrzyma współpraca francusko - brytyjska, Francja gotowa jest wziąć w niej udział bez zastrzeżeń.** Bonnet dał pod tym względem zapewnienie na piśmie ministrom angielskim w imieniu swego rządu.

Zobowiązania wzajemne obu krajów wobec ewentualnej agresji niemieckiej w Europie zachodniej zostały ściśle określone i będą działały automatycznie nawet w razie ataku pośredniego przez Holandję, Belgję, lub Szwajcarję.

Brno, Ołomuniec, Iglawa
będą włączone do Rzeszy

PRAGA. 23.3. (Tel. wł.). Na mocy 13 punktu konstytucji protektoratu, wolno protektorowi zmieniać granice Czech i Moraw. Ostatnio krążą uporczywe **pogłoski, że Brno, Ołomuniec i Iglawa mają być włączone do obszaru Rzeszy.**

Jest to najbogatszy okręg przemysłowy. Mieszczą się tam m. in. zakłady „Zbrojowka".

Akt włączenia Kłajpedy do Rzeszy

Do artykułu 3 układu dołączone aneks, który brzmi jak następuje:

1) Niemiecki zarząd portu w Kłajpedzie zawrze z mającym powstać w Kłajpedzie towarzystwem (Kłajpedzkiem Towarzystwem Portowem), utworzonem za porozumieniem pomiędzy rządem niemieckim i litewskim, o przeważającym kapitale litewskim, umowę prywatnoprawną o przekazaniu i uprzywilejowanem użytkowaniu wspomnianych dalej urządzeń portowych w Kłajpedzie.

W umowie tej uzgodnione zostanie co następuje: zarząd portu oddaje Kłajpedzkiemu Towarzystwu Portowemu w dzierżawę na 99 lat użytkowanie urządzeń, obszarów gruntowych i wodnych portu kłajpedzkiego w wystarczającym zakresie, który ma być jeszcze bliżej ustalony.

Towarzystwo Portowe zobowiązane jest oddać urządzenia portowe do rozporządzenia celem zaspokojenia wszystkich potrzeb ruchu komunikacyjnego. Z uwagi na poczynione przez rząd litewski inwestycje na obszarze portu tenuta dzierżawna uznana jest za uiszczoną. Kłajpedzkie Towarzystwo Portowe przejmuje utrzymanie, administrację i wszelką dalszą rozbudowę przekazanych mu w dzierżawę obszarów i urządzeń. Opłaty portowe będą ściągane przez Towarzystwo.

2) Kłajpedzkie Towarzystwo Portowe otrzyma daleko idące ulgi podatkowe. Utworzone będą wolne strefy, których położenie i granice winny zostać uzgodnione. Pozatem wszelkie niemieckie prawa suwerenne na wydzierżawionych obszarach i wolnych strefach pozostają nienaruszone. Komunikacja z wolnemi strefami zostanie ułatwiona przez połączenie kolejowe z Kottingen w ten sposób, że wprowadzona zostanie po bliższem porozumieniu między uczestniczącemi zarządami niemieckim i litewskim wolnocłowa tranzytowa komunikacja towarowa według odpowiednich stawek taryfowych w zamkniętych pociągach. Również pozostała komunikacja na szlakach wodnych i drogach lądowych między Litwą i wolnemi strefami zostanie w ramach postanowień niemieckich, o ile możności ułatwiona.

Kronika sportowa

ODWOŁANIE MECZU PŁYWACKIEGO POMIĘDZY OB... ŚLĄSKAMI

Mecz pływacki Śląsk Polski - Śląsk Opolski, który miał się odbyć w Bytomiu 26 b. m., w roku bieżącym nie dojdzie do skutku. Śląski okręg Polskiego Związku Pływackiego wystosował do kierownictwa niemieckiego okręgu pismo, w którym odwołuje zawody.

W NIEDZIELĘ POCZĄTEK SEZONU LIGOWEGO

W niedzielę nadchodzącą nastąpi otwarcie tegorocznego sezonu ligowego w piłce nożnej. Inauguracją sezonu będzie mecz pomiędzy drużynami Garbarni krakowskiej i śląskiego Ruchu w Krakowie.

Sędzią tego spotkania będzie p. W. Kuchar. Drużyny wystąpić mają w następujących składach:

Garbarnia: Jakubiak, Piątek — Stankusz, Soldan — Wilczkiewicz — Lesiak, Skóra — Wróbel, Nowak — Pazurek — Ignaszak.

Ruch: Tatuś, Gemza — Ibrom, M... kunda — Skrzypiec — Fica, Kruk — Słota — Peterek — Wilimowski — Wodarz.

POLSCY NARCIARZE WYJECHALI DO NIEMIEC

W środę wyjechała do Feldbergu w Niemczech, polska drużyna narciarska w składzie: Stanisław Marusarz, Jan Kula, Marjan Zając, Helena Marusarzówna, Zofja Stopkówna, pod kierunkiem wiceprezesa P. Z. N. dra Załuskiego.

Zawody w Feldbergu odbędą się w dniach 25 i 26 marca b. r. Poza Polakami startować będą również narciarze francuscy. W program zawodów wchodzą: bieg zjazdowy, slalom i konkurs skoków. Zawodnicy polscy startować będą we wszystkich konkurencjach.

Udział Trzeciej Rzeszy
w obrotach zagranicznych Rumunji

W związku z zawartym ostatnio układem gospodarczym niemiecko-rumuńskim, wciągającym to państwo w orbitę niemieckich wpływów gospodarczych interesujące są niewątpliwie cyfry ilustrujące handel zagraniczny Rumunji w latach ostatnich.

W r. 1937 Rumunja wyeksportowała łącznie wszelkiego rodzaju artykułów za 31.568.351 tys. lei. Procentowy udział poszczególnych państw w eksporcie rumuńskim przedstawiał się następująco:

Niemcy — 19 proc.
Anglja — 9 proc.
Czechosłowacja — 8 proc.
Austrja — 7 proc.
Włochy — 6 proc.

Udział Polski w eksporcie rumuńskim był niewielki i wyniósł zaledwie 1,16 proc.

W tym samym okresie czasu import rumuński osiągnął wartość 20.284.748 tys. lei. W imporcie tym Niemcy uczestniczyły w wysokości 29 proc., Czechosłowacja—16 proc., Austrja — 8,5 proc., Polska zaś zaledwie — 1,74 proc.

Jeżeli potraktować łącznie obroty z państwami stanowiącemi obecnie jeden organizm polityczny i gospodarczy a więc z Niemcami, Czechosłowacją i Austrją to udział ich w eksporcie rumuńskim w r. 1937 wynosił 34 proc., w imporcie zaś 53,5 proc.

W roku 1938 łączny udział Niemiec i Austrji w eksporcie rumuńskim wyniósł 26 procent, Czechosłowacji zaś 10,5 proc., czyli razem wywóz na obecne terytorja Trzeciej Rzeszy stanowił 36,5 proc. ogólnego eksportu. W przywozie w roku 1938 udział Niemiec i Austrji stanowił 38 proc., Czechosłowacji 11,5 proc., razem więc 49,5 proc.

Liczby te stwierdzają, że już z chwilą włączenia Austrji do Niemiec Trzecia Rzesza zajęła w handlu zagranicznym Rumunji stanowisko dominujące. Zajęcie Czechosłowacji przyniosło w konsekwencji dalsze wzmożenie niemieckich wpływów gospodarczych na terenie Rumunji, stwarzając warunki dużej zależności ekonomicznej.

Ta dominująca rola Rzeszy nabiera specjalnej jaskrawości w porównaniu z nikłemi obrotami Rumunji z innemi państwami, wśród których najpoważniejsze stanowisko zajmowała Anglja, mając w eksporcie rumuńskim udział zaledwie 8-procentowy. Obroty handlowe z państwami sąsiedzkiemi jak Polska i Z.S.R.R. były minimalne i nie odgrywały w rumuńskim handlu zagranicznym poważniejszej roli.

Warto tu przytoczyć, że w roku 1938 eksport z Polski do Rumunji osiągnął wartość 8,033 tys. zł., co stanowi 0,9 proc. całkowitego wywozu, import zaś z Rumunji — 10,680 tys. zł., co jest 0,7 proc. polskiego przywozu.

Taki stan rzeczy znacznie ułatwił Rzeszy następny i decydujący już krok na drodze uzależnienia gospodarczego Rumunji, jakim jest niewątpliwie ostatnio podpisana umowa. Nie należy zapominać, że w taktyce Niemiec penetracja gospodarcza i presja polityczna — to równorzędne instrumenty ekspansji imperjalistycznej. (J. P.)

Usprawnienie wywozu drzewa
do Niemiec

W wyniku porozumienia polsko-niemieckiego ogłoszono ostatnio w Niemczech zarządzenie, które zwraca niemieckim importerom uwagę, że celem usprawnienia importu drzewa z Polski, mają oni obowiązek:

1) wnioski o zezwolenie dewizowe zgłaszać bezpośrednio po zawarciu umowy kupna-sprzedaży; 2) zawiadomić eksportera polskiego o złożeniu wniosku w sprawie zezwolenia dewizowego bezpośrednio po dokonaniu tej czynności; 3) zawiadomić eksportera polskiego o decyzji urzędu dewizowego (Ueberwachungsstelle für Holz) bezpośrednio po otrzymaniu wiadomości, czy wniosek został uwzględniony, czy też odrzucony.

Dodatkowy układ handlowy
polsko-francuski

22 b. m. parafowany został układ dodatkowy do układu handlowego polsko-francuskiego z dnia 22 maja 1937 r., mający na celu zwiększenie wymiany towarowej między obu krajami, jak również układ płatniczy, mający zastąpić układ z dn. 29 grudnia 1937 r. Jednocześnie podpisany został protokuł końcowy prac 7-ej sesji komisji mieszanej polsko-francuskiej. Parafowany w dniu 22 b. m. dodatek do układu handlowego, jak również układ płatniczy, zostaną podpisane po powrocie z Londynu ministra spraw zagranicznych Bonneta i wejdą w życie w dn. 1 kwietnia.

Zaostrzenie kontroli dewiz
w Gdańsku

Senat gdański wydał rozporządzenie, według którego stali mieszkańcy W. M. Gdańska zobowiązani są zdeponować w gdańskich bankach dewizowych, a zagranicą w filjach tych banków zagraniczne papiery o stałem oprocentowaniu, akcje i inne papiery, jak również i gdańskie papiery wartościowe, o ile opiewają na walutę zagraniczną.

Papiery te mogą być przedmiotem tranzakcji jedynie tylko za zezwoleniem Banku Gdańskiego.

Wzrost wywozu zboża

Wywóz zbóż z Polski w lutym r. b. kształtował się naogół pomyślnie. Eksport pszenicy w miesiącu sprawozdawczym osiągnął wartość 427 tys. zł., eksport żyta zwiększył się w stosunku do stycznia r. b. o przeszło 6 tys. ton, osiągając wartość 4.339 tys. zł. Wywóz jęczmienia cechuje również tendencja zwyżkowa, eksport bowiem tego artykułu wyniósł 39.020 ton, wartości 5.179 tys. zł., co w stosunku do stycznia r. b. i do lutego r. ub. oznacza wzrost prawie o 600 tys. zł. Co się tyczy owsa, to o ile w lutym r. ub. eksport ten osiągnął wartość 543 tys. zł., w styczniu r. b. owsa nie wywożono wcale, a w miesiącu sprawozdawczym uzyskano z wywozu owsa 950 tys. zł.

Zjazd mierniczych przysięgłych

W dniach 13 — 16 kwietnia b. r. odbędzie się w Poznaniu VI zjazd delegatów Stowarzyszenia Mierniczych Przysięgłych R. P.

Zgłoszenia uczestnictwa w zjeździe należy nadsyłać do Stowarzyszenia Mierniczych Przysięgłych R. P., Warszawa, Czackiego 3-5.

Giełda pieniężna

WALUTY I DEWIZY

Na wczorajszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była utrzymana, przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 282, Bruksela 89.35, Helsingfors 10.97, Gdańsk 100, Kopenhaga 111, Londyn 24.85, Nowy Jork kabel 5.30.75, Paryż 14.07, Sztokholm 128.05, Zurych 119.20. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.27, kanadyjskie 5.25, floreny holenderskie 281, franki francuskie — 14,01, szwajcarskie 118.70, funty angielskie 24.76, guldeny gdańskie 99.75, belgi belgijskie 89.10, korony norweskie — 124.35, korony duńskie 110.50, korony szwedzkie 127.45, liry włoskie 15.70, marki fińskie 10.70, marki niemieckie srebrne 75.

AKCJE

Na rynku akcyjnym tendencja wybitnie mocna, w szczególności dla akcyj metalurgicznych przy zwiększonych obrotach całą metalurgją. Notowano: Bank Polski 126, Bank Handlowy 57, Cukier 38.25 — 38.50, Węgiel 39 — 39.25 — 39, Starachowice 59—58—58.50, Lilpopy 88, Norblin — 102, Modrzejów 22.50 — 23.50, Zieleniewski 75, Żyrardów 63.50—64.25, Haberbusch 66.50 — 67.50, Ostrowiec 77 — 78.

PAPIERY PROCENTOWE

Dla papierów procentowych tendencja mocna, w szczególności dla wszystkich papierów państwowych, przy obrotach zwiększonych papierami państwowemi. Notowano: 3% inwestycyjna I em. 90, serja 93.25—93.50, II em. 89, serja 92.25, 4% dolarowa 42—42.50, 4% konsolidacyjna 66, drobne 66, 4½% wewnętrzna 65, odcinki po 100 zł. 65, 5% konwersyjna — 69.50, 4½% ziemskie 63—64, 5% Warszawy stare 74, 5% Warszawy z roku 1933 — 72—70—71, odcinki po 1.000 zł. — 72.50—72.25, 5% Łodzi — 64 — 63,50.

W obrotach pozagiełdowych: 3% renta ziemska odcinki po 1.000 zł.— 65, po 500 zł. — 66, po 100 zł. — 77, Rudzki — 13,50.

POZAGIEŁDOWE KURSY WIECZORNE

Inwestycyjna I em. — 90.
Inwestycyjna II em. — 89.
Konwersyjna — 69.50.
Konsolidacyjna — 66.
Wewnętrzna — 65.
Dolarówka — 42,50.

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Akcjonarjuszów Spółki Akcyjnej „Przemysł Mydlarski i Perfumeryjny FRYDERYK PULS" w Warszawie

W dniu 23 b. m. odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów Spółki Akcyjnej „Fryderyk Puls". Zebranie zagaił p. dr. Gustaw Litterer, a przewodniczył p. mec. T. Michałowski. Sprawozdanie Zarządu złożył p. dr. G. Litterer. Jak się dowiadujemy, wzrost obrotów firmy w roku sprawozdawczym wyniósł 3 proc. Największy wzrost produkcji zanotowany został w działach: środki do zębów—plus 15 proc.; kosmetyki—plus 14 proc.; wody spirytusowe plus 8 proc. W produkcji mydła toaletowego nastąpiła nieznaczna zwyżka, to samo tyczy się mydlika.

Nowa ustawa kosmetyczna, która weszła w życie 20 lutego r.b. niechybnie usunie z rynku kosmetyki anonimowe i szkodliwe dla zdrowia Ustawa ta uwzględnia postulaty przemysłu odnośnie składników niedozwolonych, ewentualnie dozwolonych z ograniczeniami, wprowadza jednak zbędny, biurokratyczny system zgłaszania środków kosmetycznych do Państwowego Zakładu Higjeny.

Wobec stabilizacji cen na surowce, koszty fabrykacji nie uległy poważniejszym odchyleniom i wyrażają się w ogólnej sumie zł. 2.683.000,—.

Wydatki na wynagrodzenia personelu fabrycznego i biurowego wzrosły o ca. 40.000,— zł. na skutek wypłacenia pracownikom specjalnej gratyfikacji dla uczczenia 20-lecia niepodległości Polski.

Organizacja branżowa przemysłu perfumeryjno - kosmetycznego powołała do życia Komisję Ochrony Wierzytelności, mającą na celu przeprowadzanie układów z niewypłacalnymi dłużnikami w imieniu wszystkich członków Związku, oraz likwidację placówek chorych i żerujących na zaufaniu producenta.

Komisja ta może okazać się pożyteczną, o ile będzie energicznie prześladowała złą wolę, a regulację ograniczała do wypadków wyjątkowych, spowodowanych siłą wyższą.

Bilans na dzień 31 grudnia 1938 r. zamyka się sumą zł. 3.997.376,29, a rachunek zysków i strat sumą zł. 4.277.791,44.

Walne Zgromadzenie jednomyślnie udzieliło absolutorjum władzom Spółki, które następnie wybrano na dalszy okres sprawozdawczy w składzie niezmienionym, a mianowicie: pp. dr. Gustaw Litterer, Eustachy Bogacki, Aleksander Łada.

Spadek wywozu masła

W ciągu stycznia i lutego r. b. wywieziono z Polski ogółem masła 1.576.226 kg wobec 2.040.513 kg. w analogicznym okresie r. ub. Jakkolwiek ogólna kwota eksportu masła w r. b. wykazała spadek, wzrosła za to jakość wywożonego masła; w r. ub. w wymienionych miesiącach wywieziono jeszcze 8,9 proc. masła niestandaryzowanego, a w r. b. zaledwie 0,8 proc.

W r. b. zwiększył się procentowo wywóz do Niemiec, a mianowicie z 5,6 proc. do 21,8 proc. i do Palestyny z 6,4 proc. do 12,8 proc.; zmniejszył się natomiast wywóz masła do Anglji z 87,0 proc. do 64,8 proc.

Krajowy przemysł zaopatruje okręty

Naskutek starań Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz Towarzystwa Gdynia — Ameryka Linje Okrętowe, dwa duże polskie statki handlowe przewozowe, budowane obecnie w stoczni gdańskiej, otrzymają stacje radjowe nadawcze i odbiorcze **produkcji krajowej.** Równocześnie ta sama stocznia zamówiła w kraju liny stalowe dla budowanych przez nią statków golfowych linji Gdynia — Ameryka, S. A. Oba zamówienia sięgają łącznie sumy około 150 tys. zł. Dotychczas zarówno liny okrętowe, jak i aparaty radjowe dla okrętów polskich, zamawiane były zagranicą.

Na Wielkanoc do Zakopanego

W okresie Świąt Wielkanocnych ściągną niewątpliwie do Zakopanego liczne rzesze osób, zarówno spragnionych wypoczynku wśród gór, śniegu i słońca, jak i pragnących wykorzystać ostatnią okazję użycia sportów zimowych.

Każdy kto wybiera się na Święta do Zakopanego zapewnić sobie powinien jak najszybciej miejsce w komfortowym pensjonacie „Marzenie".

Jest to pensjonat kat. I A, luksusowo urządzony i prowadzony na najwyższym poziomie. W okresie odbytych ostatnio Zawodów FIS, pensjonat ten zyskał sbie uznanie najwykwintniejszej publiczności.

Zapisy na pobyt w pensjonacie „Marzenie" na okres Świąt Wielkiej Nocy, przyjmują już wszystkie placówki ORBISU.

Prasa polska po francusku
Broszura St. Jarkowskiego

Nakładem Wyższej Szkoły Dziennikarskiej ukazała się jako 12-ty zeszyt „Polskiej Bibljoteki Prasowej" broszura Stanisława Jarkowskiego p. t. „La presse polonaise de langue francaise" („Prasa polska w języku francuskim").

Z przedmowy autora dowiadujemy się, że szkic p. Jarkowskiego daje ogólny rzut oka na rolę prasy polskiej, wydawanej w języku francuskim, następnie zaś chronologiczny wykaz informacyjny jej organów (z ilustracjami, przedstawiającemi ciekawsze z nich w podobiznach fotograficznych nagłówków i stron tytułowych), a także nieco liczb, obrazujących w najogólniejszym zarysie rozwój i geograficzne rozmieszczenie jej organów, parę uwag o stosunkach prasowych polsko-francuskich w dobie ostatniej.

Pozatem w szkicu są osobno wskazane przynajmniej ważniejsze i bardziej dostępne prace o stosunkach prasowych polsko-francuskich w przeszłości i w czasach ostatnich. Wykaz tych prac ma na celu do pewnego stopnia ułatwić bliższe zapoznanie się z temi stosunkami tym, których stosunki te mogą zainteresować.

Rozmiary etatyzmu w Polsce

W Polsce jest tani i dogodny kredyt
ale tylko dla przedsiębiorstw państwowych

Przedsiębiorca polski boryka się z drożyzną kredytu i małemi możliwościami uzyskania go na rynku. Są jednak przedsiębiorstwa, nie mające tych zmartwień. Są przedsiębiorstwa, czerpiące pełną ręką z rynku kredytowego, płacące niskie odsetki, a kiedy okaże się, że kredytu spłacić nie mogą, uzyskują poprostu podarunek w postaci skreślenia sum, które są winne. Są to przedsiębiorstwa państwowe. Ustęp sprawozdania Komisji dla Zbadania Przedsiębiorstw Państwowych, dotyczący uprzywilejowania kredytowego przedsiębiorstw państwowych, jest tak ciekawy, że pozwolimy sobie przytoczyć go niemal dosłownie. Otóż czytamy tam:

„Sytuacja kredytowa przedsiębiorstw państwowych jest w Polsce lepsza, aniżeli przedsiębiorstw prywatnych. Wynika to z wielkiej stosunkowo rozbudowy państwowego aparatu bankowego. Państwo jest u nas największym bankierem. Siła finansowa Skarbu Państwa i instytucyj państwowych, na tle panującego w Polsce ubóstwa kapitałów, posiada na rynku znaczenie dominujące. W rezultacie przedsiębiorstwa państwowe mają zapewniony łatwy i dogodny kredyt.

Ale zjawisko kredytowego uprzywilejowania przedsiębiorstw państwowych nie ogranicza się do owej nierównie większej łatwości, z jaką przedsiębiorstwo państwowe może u nas otrzymać pożyczkę. Zwraca uwagę, iż w licznych wypadkach, kiedy przedsiębiorstwa państwowe zaciągały zobowiązania w państwowych instytucjach kredytowych, otrzymywały one jednocześnie warunki przeważnie niezbyt dostępne dla przedsiębiorstw prywatnych. Niekiedy dochodziło nawet do tego, iż to, co początkowo traktowane było formalnie jako „pożyczka", następnie nie podlegało wogóle „zwrotowi".

Znany, ale jednocześnie dość charakterystyczny przykład z tej dziedziny stanowią „pożyczki" udzielane u nas przedsiębiorstwom państwowym z Państwowego Funduszu Kredytowego, z t. zw. funduszu „F", jaki powstał z części wpływów z pożyczki stabilizacyjnej. Fundusz ten, administrowany przez Bank Polski, służyć miał — w myśl przepisów planu stabilizacyjnego z r. 1927 — „na cele rozwoju ekonomicznego". W praktyce znakomita większość kredytów udzielona została przedsiębiorstwom państwowym.

Nie koniec jednak na tem. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1934 roku (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 780) zniosło Państwowy Fundusz Kredytowy, upoważniając jednocześnie ministra Skarbu do „przekazywania wierzytelności zniesionego funduszu na kapitał zakładowy przedsiębiorstw dłużnych oraz do umarzania w całości lub części tych wierzytelności" (art. 1). W rezultacie pożyczki zaciągnięte z funduszu „F" zostały bądź przepisane na kapitał zakładowy (Skarbu państwa — w przedsiębiorstwach skomercjalizowanych), bądź też poprostu anulowane. Rzecz jasna w obydwu wypadkach oznaczało to faktyczne darowanie przedsiębiorstwom państwowym kredytów, przyznanych im z funduszu „F".

Komisja stwierdziła również istnienie licznych wypadków, kiedy państwo pożyczało swym przedsiębiorstwom znaczne sumy tytułem kredytu obrotowego, przyczem stopa procentowa była minimalna, względnie nawet kredyt przyznawany był bezprocentowo. Tak np. państwowe przetwórnie mięsne w Dębicy i w Chodorowie korzystały przez szereg lat bez żadnego oprocentowania z kredytu w wysokości 500.000 zł., który stanowił ich kapitał obrotowy i dopiero w roku 1935 został obniżony do 150.000 zł. na przetwórnię (dzisiaj kredyt ten jest zlikwidowany)".

Ten ustęp nie wymaga komentarzy.

JAK ŻYJE KRAJ

Prowincja uskarża się na brak lekarzy

1 lekarz na 20.000 ludzi — to za mało

(jmt) W przyszłym tygodniu odbędzie się w Warszawie zjazd naczelników służby zdrowia z całego kraju. Chodzi o omówienie spraw związanych z higjeną i stanem sanitarnym wsi, o ustalenie środków, które pozwoliłyby na ich podniesienie. Jednym z tematów obrad zjazdu będzie także sprawa zwiększenia opieki lekarskiej nad zdrowiem ludności wiejskiej.

Bo w miastach jest jeszcze jako tako. Nawet w najmniejszem miasteczku zawsze jeszcze znajdzie się jakiś lekarz — może jeden tylko, a więc napewno przeciążony pracą, ale zawsze się znajdzie.

Na wsi natomiast sprawa opieki lekarskiej wygląda niemal beznadziejnie. Wieś, w której mieszka i praktykuje lekarz — to przecież niezwykła rzadkość, wyjątek, który można cytować jako przykład godny naśladownictwa, ale, niestety, tego naśladownictwa prawie, że nie znajdujący.

Lekarze, nawet ci młodzi, ci początkujący, nie chcą osiedlać się na wsi. Nie widać żadnego naturalnego prądu w tym kierunku i — Bogiem a prawdą — trudno się temu nawet dziwić. Czyż można wymagać od młodego, rozpoczynającego swą karjerę życiową lekarza, aby zaszywał się gdzieś na głuchej wsi, w beznadziejnych warunkach kulturalnych, nie mając nawet apteki w pobliżu?

Nikomu nie można nakazać, aby był pionierem. Pionierstwo, albo przychodzi samo, albo nie przychodzi wcale.

Sprawa wygląda tak, że w takiem województwie łódzkiem np., według statystyki, jeden lekarz przypada na 20.000 mieszkańców. I to jeszcze jest stosunek, który w naszych warunkach ogólnych należy uważać za względnie korzystny. Gdzieindziej, nawet w woj. warszawskiem, jest już znacznie gorzej. Cóż więc mówić o takich Kresach Wschodnich, o Polesiu itp., gdzie ludność o lekarzach prawdziwych częstokroć nawet nie słyszała, za jedynych lekarzy uważając różnych znachorów, owczarzy, wszelkiego autoramentu „szeptunów" i „wiedunów".

A w tych „lepszych", w tych kulturalniejszych, światlejszych województwach 1 lekarz na 20.000 ludzi. Jakaż tu jest szansa dla chorego, aby mógł się dostać do lekarza, zasięgnąć fachowej porady, otrzymać właściwe lekarstwo.

Ten stan musi się zmienić, a jedyna droga ku temu — to organizowanie planowej sieci ośrodków zdrowia w gminach wiejskich.

Miejmy nadzieję, że obrady zjazdu naczelników służby zdrowia wyświetlą jakoś tę sprawę i przyczynią się do ustalenia środków, za których pomocą będzie można przystąpić już w najbliższym czasie do zakładania takiej sieci.

1099

Z Łodzi

Już niebawem odbędzie się założenie fundamentu

gmachu Akademji Lekarskiej w Łodzi

W ostatnich dniach pojawiły się pogłoski, jakoby ministerstwo Oświaty wypowiedziało się ostatecznie przeciwko utworzeniu w Łodzi akademji lekarskiej.

W związku z tem donoszą nam z Łodzi, że te pogłoski nie odpowiadają prawdzie.

Przeciwnie, została powzięta przez odpowiednie czynniki decyzja, by akademję tę w Łodzi utworzyć.

W związku z tem rozpoczęte zostały odpowiednie prace przygotowawcze.

W początkach kwietnia nadesłane zostaną do Łodzi szkice projektów gmachów dla mającej powstać uczelni.

Przewidywane jest również położenie kamienia węgielnego już z wiosną bieżącego roku.

Przy okazji warto nadmienić, że w wiadomościach o negatywnej decyzji władz oświatowych w sprawie utworzenia akademji lekarskiej, powodem tej rzekomej decyzji był fakt wysokich kosztów budowy gmachów i utrzymania wydziałów lekarskich.

Koszt utrzymania w ciągu roku wynosi jakoby 2 miljony złotych.

Otóż i ta wieść nie jest ścisła. Koszt utrzymania wydziałów lekarskich w Polsce wynosi od 865 tys. zł. rocznie w Wilnie do 1,600 tys. zł. w Warszawie.

W Łodzi koszt ten będzie znacznie mniejszy od górnej granicy, gdyż sięgać będzie do 1 miljona zł.

KATASTROFA NA SZOSIE. Na szosie piotrkowskiej wydarzyła się katastrofa. Jadący samochodem ciężarowym Feliks Adamczewski z Piotrkowa usiłował w pewnej chwili wyminąć wóz chłopski, prowadzony przez 59-letniego Aleksandra Romazika z Konstantynowa. Gdy odległości się zmniejszyły do 3 — 4 metrów, koń spłoszył się, szofer zaś stracił orjentację i wpadł całym impetem na wóz. Skutki zderzenia były straszne: wóz został rozbity, koń pokaleczony, Rozmazik zaś odniósł tak poważne obrażenia, że już na miejscu, w chwilę po wypadku, nastąpił jego zgon.

Policja zatrzymała szofera.

CHCIAŁ GO PRZEKUPIĆ. Przed Sądem Okręgowym w Łodzi odpowiadał Fajwel Wajswoll, właściciel sklepu kolonjalnego za usiłowanie przekupienia urzędnika państwowego instytutu badania żywności, który przybył do sklepu Wajswolla, by pobrać próbkę esencji malinowej.

Wajswoll zaproponował urzędnikowi, by nie robił użytku z pobranej próbki, wzamian za co otrzyma kilka artykułów kolonjalnych.

Urzędnik złożył zameldowanie. W wyniku rozprawy sąd skazał właściciela sklepu na 10 miesięcy więzienia i 500 zł. grzywny z zamianą na 50 dni aresztu.

Z Częstochowy

Zbrodnia na tle skomplikowanych stosunków w rodzinie

Przed sądem okręgowym w Częstochowie stanął 27-letni Stanisław Kołodziejczyk, oskarżony o to, że ciężko postrzelił Pelagję Kołodziejczykową, żonę swego stryjecznego brata, także Stanisława. Oskarżony strzelił do swej bratowej kilkakrotnie z rewolweru, trafiając ją w głowę, klatkę piersiową i brzuch. Kołodziejczyk chciał bratową zabić, ale, szczęśliwym zbiegiem okoliczności, Kołodziejczykowa doznała tylko przebicia jelit, co spowodowało zakłócenie funcyj trawienia przewodu pokarmowego na całe dwa miesiące.

Kołodziejczykowa nie żyje z mężem. Ustalono, że od szeregu lat łączyły ją intymne stosunki z oskarżonym, które na tle zazdrości Kołodziejczyka zaczęły się psuć.

Sąd uznał oskarżonego winnym dokonania przestępstwa pod wpływem silnego wzruszenia duchowego i skazał go na półtora roku więzienia. (s.)

NOWE WYBORY RADNYCH W CZĘSTOCHOWIE. Wojewoda kielecki zarządził wybory radnych miejskich w Częstochowie. Głosowanie odbędzie się 21 maja r. b. (s.)

SWIETLICA DLA BEZROBOTNYCH DZIEWCZĄT. Częstochowski oddział Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet przystąpił do uruchomienia świetlicy dla bezrobotnych dziewcząt. Dziewczęta te będą zbierały się w lokalu Związku (ul. Kilińskiego 15) kilka razy tygodniowo, by spędzać tu parę godzin przy robotach kobiecych. Świetlica jest już czynna. (s.)

WSKUTEK FATALNEGO SKOKU POSTRADAŁ NOGĘ. Podczas wskakiwania na stacji w Rudnikach do pociągu towarowego 21-letni Teofil Cebula dostał się pod koła, które obcięły mu prawą nogę. (s.)

Z Kalisza

Brat zamordowany z polecenia siostry

Straszną zbrodnię popełniono we wsi Trojanów, pow. kaliskiego. Zamieszkały tam Leon Skotowski oraz jego siostra, Józefa Niewiesiowa i mąż jej Michał Niewieś żyli w niezgodzie, przyczem powodem jej były sprawy majątkowe.

Doprowadziło to wreszcie do tragicznego epilogu. Niewiesiowie postanowili pozbyć się brata i w tym celu zwrócili się do Józefa Konstantego Brzezińskiego, któremu obiecali 500 zł. za zabójstwo Skotowskiego.

Zbrodniarz udał się wieczorem pod zagrodę Skotowskiego. Tutaj, towarzyszący Brzezińskiemu Żardecki wywołał z mieszkania Wiśniaka. Gdy ten znalazł się na podwórzu, Brzeziński zadał mu kilka straszliwych ciosów siekierą w głowę, miażdżąc mu czaszkę. Przez dłuższy czas zbrodniarze ukrywali się przed okiem władz, jednak śledztwo policyjne doprowadziło do ujęcia przestępców, którzy obecnie stanęli przed sądem okręgowym w Kaliszu.

Sąd skazał Brzezińskiego na 12 lat więzienia, Żardeckiego na 1 rok więzienia, Michała Niewiesia na 10 lat więzienia i siostrę denata Niewiesiową na 7 lat więzienia.

Z Małopolski

Jak to było z tą polityką pangermańską?

Przed stanisławowskim Sądem Okręgowym rozpoczął się proces z prywatnego oskarżenia dyrektora ewangelickiego gimnazjum w Stanisławowie p. Adolfa Różka, przeciw Janowi Reschowi ze Lwowa. Szczegóły procesu są następujące:

Od pewnego czasu wśród członków ewangelickiej gminy wyznaniowej w Stanisławowie powstał rozdźwięk i podział na dwie grupy. Starsze społeczeństwo i część młodzieży zgrupowała się dookoła osoby ks. dr. Teodora Zoklera, reszta młodzieży zasiliła kadry organizacji Jungdeutsche-partei. Organizacja ta zaczęła zwalczać dr. Zoeklera i jego zwolenników. W obronie przywódcy Niemców stanisławowskich stanął dyrektor ewangelickiego gimnazjum, Adolf Rożek. Walka prowadzona wśród Niemców znalazła swe echo na łamach „Wieku Nowego", w którym ukazał się artykuł p.t. „Niemcy chcą opanować gimnazjum ewangelickie w Stanisławowie". W artykule tym postawiono dyr. Rożkowi zarzut, że popiera on Niemców, uprawiających politykę pangermańską w Małopolsce Wschodniej, że zmuszał uczniów wyższych klas gimn. do brania udziału w wiecu urządzonym przez nacjonalistów niemieckich w Stanisławowie, że płaszczy się przed przywódcą tut. Niemców itp. Dyr. Rożek poczuł się dotknięty temi zarzutami i wystąpił przeciwko autorowi artykułu na drogę sądową. Jak się następnie okazało, autorem wspomnianego artykułu jest Jan Resch.

Proces narazie odroczono.

Z Wilna

Szewc w eleganckim mundurze ułańskim

nabierał sfery towarzyskie na „pożyczki"

W swoim czasie, na terenie Wilna ukazał się elegancki rotmistrz W. P., który począł obracać się w t. zw. sferach towarzyskich. Był to niejaki Leon Romaszkiewicz, przybyły rzekomo z Warszawy. „Rotmistrz" po nawiązaniu „kontaktów" zdołał naciągnąć wiele osób na pożyczki. Ofiarami oszusta padło kilkadziesiąt osób. M. inn. oszukał on pewnego duchownego, który pożyczył mu kilka tysięcy złotych. Ogółem oszust oszukał wilnian na sumę 3 tys. złotych. Po zdemaskowaniu okazało się, że Romaszkiewicz jest z zawodu szewcem.

Stawiony przed Sądem Okręgowym Romaszkiewicz został uniewinniony, gdyż tłumaczył się, że nikogo nie oszukiwał, lecz pieniądze pożyczał na zakładanie interesów, które nie udawały się.

Prokurator od wyroku zaapelował. Wczoraj Sąd Apelacyjny w Wilnie rozpoznawał sprawę Romaszkiewicza i skazał go na półtora roku więzienia, z pozbawieniem praw obywatelskich na przeciąg 5 lat.

PIJATYKA, OGIEŃ, ŚMIERĆ. We wsi Pietkiewicze, pow. nieświeskiego, spłonęło prowizoryczne mieszkanie niejakiego Woronkowicza, w którym spalił się sam właściciel. Jak wykazało dochodzenie, pożar powstał po sutej libacji, urządzonej w mieszkaniu Woronkiewicza, wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem. Sam gospodarz, nieprzytomny wskutek opilstwa, w czasie pożaru zginął w płomieniach.

W CZERWCU BĘDĄ PŁACIĆ. Jak donoszą z Wilna, wypłata gotówki dla wierzycieli byłego banku Bunimowicza rozpocznie się w końcu czerwca b. r.

Postanowiono, że wierzyciele, którzy posiadali w banku wkłady na sumę do 1000 zł., uzyskają całkowicie złożoną gotówkę, natomiast wierzyciele większych wkładów otrzymają około 50 proc.

Decyzja o wypłacie całkowitej gotówki na wkłady do 1000 złotych jest wynikiem usilnych starań drobnych wierzycieli, którzy nie posiadali innych oszczędności.

Z Zagłębia

Oaza zieleni w śródmieściu Będzina

Pod przewodnictwem prezydenta miasta odbyło się posiedzenie Rady miejskiej w Dąbrowie, na którem rozpatrzono szereg spraw, wymagających odpowiednich uchwał przed przystąpieniem do obrad nad budżetem na rok 1939 — 40. M. in. zreferowano statut etatów stanowisk służbowych dla pracowników. W głosowaniu nieznaczną większością głosów statut przyjęto. Bez dyskusji uchwalono 5-procentowy dodatek komunalny dla pracowników miejskich. Dodatkiem tym nie będą objęci emeryci ani też pracownicy przedsiębiorstw. Zkolei Rada miejska zaakceptowała zawarcie umowy zarządu miejskiego z dyrekcją P.K.P. na dzierżawę terenów kolejowych w śródmieściu po b. rampie Pogonowskiego. Dzierżawa w wysokości 1 grosza od m. kw. wyniesie rocznie 366 zł. 40 gr.

Na placu tym zarząd miejski urządzi skwer i zieleńce. Zamiast więc bezużytecznego placu, miasto uzyska w śródmieściu oazę zieleni. W ub. roku Rada miejska na wniosek zarządu miejskiego uchwaliła wypłacić miejskim pracownikom fizycznym bezzwrotne zapomogi świąteczne, które też wypłacono. Uchwały tej nie zatwierdził jednak urząd wojewódzki. Rada miejska wychodząc z założenia, że pokrycie tej zapomogi uwzględniono w budżecie oraz, że pracownicy fizyczni otrzymują skromne wynagrodzenie — postanowiła odwołać się od decyzji Urzędu wojewódzkiego do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. W dalszym ciągu obrad Rada uchwaliła zaciągnięcie pożyczki z Funduszu Pracy w wysokości 50 tys. zł. na budowę chłodni.

Będzie to pożyczka długoterminowa, spłacana w 40-tu półrocznych ratach. (h.)

ZBRODNIA 15-LETNIEGO. Na ulicy Słowackiego w Sosnowcu rozegrał się finał krwawych porachunków osobistych między dwoma nieletnimi synami sąsiadów, 15-letnim Władysławem Domagałą i 17-letnim Franciszkiem Grabowskim. Domagała doszedł do stojącego na ulicy w towarzystwie kolegów Grabowskiego i uderzył go w twarz. Kiedy Grabowski uczynił ruch, by się bronić, zapalczywy chłopiec wyjął z kieszeni nóż i wbił go po rękojeść w lewą pierś przeciwnika, przebijając mu płuco. Sąd uznał, że Domagała działał z zupełnem rozeznaniem swego czynu i skazał go na umieszczenie w domu poprawczym z warunkowem zawieszeniem. (h.)

Z Zaolzia

Garaż przy „Oberży pod Towarzyszem Pancernym"

W związku z otwarciem ostatnio mieszczącej się w dawnym czeskim urzędzie celnym w Jaworzynie, „Oberży pod Towarzyszem Pancernym", rozpoczęto przy oberży budowę garażu na 10 samochodów z warsztatem, który będzie służył automobilistom, jako stacja obsługi.

Budowa garażu stała się konieczna wskutek wzmożonego ruchu samochodowego z Zakopanego do Jaworzyny.

MARZEC

25

SOBOTA
Ludgera, Tekli
Ws sł. 5,27. Z. 17,56.

TEMPERATURY WCZORAJSZE

Temperatura o godz. 7-ej wynosiła od 1 st. w północnej części Wileńszczyzny do —8 st. miejscami na Pomorzu i w Małopolsce Wschodniej.

POGODA NA DZIŚ

Chmurno, z rozpogodzeniami. W dzielnicach północnych miejscami zanikające opady. Nocą przymrozki, w ciągu dnia temperatura nieco powyżej zera. Słabe wiatry z kierunków zmiennych.

W teatrach

Teatr Wielki: „Dziewczę z Holandji".
Teatr Narodowy: „Nasze miasto".
Teatr Polski: „Obrona Ksantypy".
Teatr Mały: „Temperamenty".
Teatr Nowy: „Week-End".
Teatr Letni: „Madame Sans Gene".
Teatr Malickiej: „Zakochana".
Teatr Ateneum: „Dziewczyna z lasu".
Teatr Kameralny: Nieczynny.
Teatr „8.15": „Skowronek".
Mały Qui Pro Quo: „Pod parasolem".
Instytut Reduty: „Uciekła mi przepióreczka" pocz. o godz. 8.10 wiecz.
Teatr Cricot (kawiarnia plastyków, ul. Królewska 13): „Serva Padrona".
Filharmonja: Koncert pod dyrekcją Jerzego Bojanowskiego.
Cyrk: Międzynarodowy turniej walki za paśniczej francuskiej o tytuł mistrza Polski. Pocz. o 8.30 wiecz.

INFORMACJE O FILMACH DOZWOLONYCH DLA MŁODZIEŻY TELEFON 7-11-25.

W kinach

Adria: „Zew pustyni".
Atlantic: „Wielki walc".
Bałtyk: „Trzech przyjaciół".
Casino: „Biały murzyn".
Capitol: „Kłamstwo Krystyny".
Colosseum: „Pościg".
Czary: „Gehenna" i „Życie i śmierć Papieża Piusa XI".
Elite: „Powrót o świcie" i „Wiosna nad Sekwaną".
Europa: „Trzy niewiniątka".
Filharmonja: „Hotel w Tyrolu".
Helios: „Profesor Wilczur" i dodatki
Hollywood: „Sama przez życie" i rewja.
Imperial: „Mściciele".
Italia: „Pani Walewska".
Kino Parafji św. Andrzeja: „Pod Twoją Obronę" i Żywot i śmierć Ojca św Piusa XI.
Miejskie: „Modelka".
Majestic: „Jej kochany chłopiec".
Mewa: „Piętnastolatka" i „Nancy Steele zaginęła".
Napoleon: „Trzy walce".
Nowa Tombola: „Zbłądziłem" i „Ekscentryczna dama".
Palladium: „Pod gołem niebem".
Pan: „Trzy serca".
Petit Trianon: „Maskarada" i „Dziewczątko z Variete".
Rialto: „Złudzenia życia".
Raj: „Królowa przedmieścia" i dodatki
Rex: „Kobiety nad przepaścią" i „Karolek w konkurach".
Roma: „Miasto chłopców".
Sokół: „Drum — Indje mówią".
Sorrento: „San Francisco" i „Darmozjad".
Sfinks: „Chwila pokusy".
Studio: „Niebieski lis".
Stylowy: „Skradzione życie".
Światowid: „Prawo profesora Lindsay'a"
Świt: „Alarm na morzu".
Ton: „Granica".
Victoria: „Dziś wieczór u Ritza".
Uciecha: „Alpejskie osły".
Fotoplastikon (ul. Marszałka Focha 2) wyświetla codziennie od godz. 15-ej do 22-ej plastyczne widoki w naturalnych kolorach z Hiszpanii.

Bogini krwi żąda nowych ofiar

Kali... Najokrutniejsze bóstwo Indyj pogańskich. — Ofiary składane wielo ramiennej Kali, są wyłącznie ofiarami z krwi 10 tysięczna sekta Thunów wyznawców bogini Kali, ma na swem sumieniu miljony morderstw. — Władze angielskie w Indjach, pragnąc zniszczyć sektę Thunów, wytoczyły jej nieubłaganą walkę...

Wysnuta mistrzowskiem piórem Kiplinga legenda tych walk doczekała się nareszcie sfilmowania. — Film nosi tytuł „Gunga Din". Reżyser George Stevens dołożył wszelkich starań, aby film był jaknajwierniejszy historycznie.

Fantastyczne wprost przygody trzech zabijaków, sierżantów wojsk angielskich, biorących udział w walkach z Thunami, przeżywa się razem z bohaterami filmu. Porywające sceny bitew i niezwykle wartkie tempo akcji sprawia, że „Gunga Din" jest filmem, który ogląda widz z zapartym oddechem. Sprawia to również koncertowa gra całego zespołu, z Jean Fontaine, Victorem McLaglen, Gary Grantem i Douglasem Fairbanks jr. na czele.

„Gunga Din" już wchodzi na ekran kina „ROMA". 204

Ogłoszenia drobne

Technik budowlany z długoletnią praktyką na kierowniczych stanowiskach; dobry organizator, sumienny, lat 45, najlepsze referencje, obejmie stanowisko kierownika robót lub technika w poważnem przedsiębiorstwie. Zgłoszenia Adm. „Kurjera Polskiego", Jerozolimskie 33, „Technik". 281

Technik budowlany poszukuje godzinowych zajęć przy opracowywaniu projektów, kreśleniu, sporządzaniu kosztorysów. Zgłoszenia Adm. „Kurjera Polskiego", Jerozolimskie 33. „Budowniczy". 282

Tabela loterii

(NIEURZĘDOWA) **z dnia 24 marca**

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 10.000 padła na nr. 19895
Zł. 50.000 na nr. 151314
Zł. 15.000 na nr. 111699
Zł. 10.000 na nr. 61231
Zł. 5.000 na n-ry: 16039 27643
Zł. 2.000 na nr. 12232
Zł. 1.000 na n-ry: 23343 51178 68715 118836 155973
Zł. 500 na n-ry: 11279 22504 31718 69717 70324 82152 105593 108732 112295 118817 124531 130640 134901 135969 148789
Zł. 250 na n-ry: 2227 4804 10109 16419 33313 35339 35967 37672 39285 68567 74813 100226 100737 100853 109281 110617 113508 115476 121683 123508 126820 129683 130197 137655 137754 141678 143840 145018 146469 148499 148885 153464 161039

Wygrane po zł 125

395 515 900 1049 141 420 631 826 2082 285 427 46 895 3272 533 994 4294 319 570 768 5062 370 613 6624 7525 34 8971
10086 197 570 700 35 53 11066 311 616 715 938 12257 341 60 13194 434 624 59 76 790 14830 97 15718 16646 17888 18209 49 19073 847
20200 895 21200 856 23439 897 24235 380 412 25272 445 52 99 26521 27520 28086 149 221 929 45 29781
30205 386 464 511 14 6 94 688 752 31986 32735 53 965 33096 490 35134 36077 135 95 260 710 37744 89 305 23 576 38344 584 39216
40362 405 30 41153 733 915 42495 43587 643 86 44114 850 45756 46194 451 849 47941 48377 458
50137 281 328 894 51422 822 53380 958 54110 449 583 677 55431 556 56155 94 57195 762 977 58121 341 676 984 59934
60006 257 785 62260 319 63546 913 64183 267 412 607 65005 676 66129 560 950 67070 228 692 779 871 68672 962
70365 558 71167 707 88 850 57 967 72053 300 691 842 96 73502 824 28 74028 42 200 75037 69 189 280
76031 290 77070 342 57 824 78037 208 79357 747
80048 321 747 830 81123 647 883 82132 370 606 26 78 83300 484 84023 33 153 451 566 692 728 85023 883 86114 202 642 87171 911 89044 182 478 82 544
90092 183 319 91852 92420 696 93201 15 422 978 90 94706 95145 481 597 625 860 96209 793 98120 306 59 767 84 99559 727 807
100034 30 167 101038 394 102959 103314 509 652 104549 793 826 105074 320 424 317 106660 349 81 923 107400 853 63 108402 109441 72 786
110311 111578 112157 576 113078 89 102 849
114371 91 436 601 115069 116088 869 81 117172 583 656 118065 832 119036 212 417 708 985
120009 11 900 25 121328 616 80 83 731 69 92 122115 494 124124 312 408 573 756 950 54 126605 127261 384 487 784 128829 986 129322 599
130874 131162 252 132032 185 133031 509 509 17 134374 565 135342 511 136004 313 80 543 49 137500 690 821 138155 645 139052 117 201
141126 66 743 142572 143281 636 857 144106 210 713 812 145014 109 479 554 684 146249 147483 799 148483 765 149127 332
150253 927 151267 73
152058 264 535 755 892 95 153771 154062 348 56 155147 338 664 728 982 156559 157089 995 158168 209 29 307 500 642 159291 474 76 98 903 86
160004 39 493 897 161107 478 162378 163263 844 92 960 164496

Wygrane po zł 62.50

189 92 275 539 601 930 1114 350 836 2650 856 3228 309 574 627 759 984 113 68 86 674 764 5013 97 194 232 85 497 648 6175 573 691 812 7281 372 502 8080 263 426 628 9290 377 738 815 928 52
10087 574 11099 127 318 526 611 898 12622 56 701 13044 154 457 596 659 14168 436 99 620 52 15042 75 669 843 58 993 16089 126 374 640 712 17688 876 18134 229 451 65 702 19041 680 832 979
20171 84 856 21245 374 434 659 65 835 913 36 22306 657 67 928 23403 960 24076 162 799 864 944 92 25199 674 82 977 26269 678 780 923 27005 60 319 403 28003 31 46 112306 552 782 29221 493 584 618 857
30133 222 596 31635 924 32357 451 543 965 33167 474 84 760 882 950 34273 758 35088 739 900 5 68 36158 242 360 77 562 37493 4 683 871
38174 316 26 39002 117 25 585
40001 106 216 400 510 661 41161 225 460 510 727 55 640 969 42605 70 732 73 43399 470 786 44473 653 45079 80 451 556 46053
269 324 412 651 722 47033 132 252 817 923 48088 163 342 523 642 80 820 49271 475 89 522 710
50104 294 533 828 51328 93 655 732 85 991 52319 76 539 975 53412 96 54274 55095 127 343 816 929 54 56005 90 348 446 735 935 57313 455 827 58003 727 880 82 59005 25 244 592 864 927 82
60058 346 63 707 90 61822 62043 328 97 487 932 63024 60 182 90 264 659 64051 404 753 951 65120 33 345 514 694 918 66090 186 452 767 950 54 67572 68079 629 718 850 75
70116 57 459 655 71344 72039 182 210 755 939 73298 460 63 568 600 80 936 74233 775 75288 392 506 23 735 970 76 88 76011 440 46 684 896 77453 758 78133 223 329 99 506 800 79086 152 99 470 999
80173 923 81275 572 952 83603 12 779 947 84196 322 912 85002 208 515 631 755 927 86031 162 331 400 905 87012 488 88065 486 669 899 89127 314 784 877
90666 91008 141 52 683 895 92223 75 390 417 704 63 93180 353 565 924 63 94106 25 301 37 69 467 619 46 58 785 95393 452 96003 334 651 779 870 991 94 97273 342 492 941 98101 11 200 440 628 30 98 864 925 99238 96 416 505 928
100051 186 434 49 531 616 720 83 101256 84 446 102178 262 335 757 103393 464 657 104530 832 105136 464 925 106346 553 622 66 107071 137 429 713 61 108450 952 109020 690 843
110100 72 499 111129 315 932 112026 365 113812 45
114314 718 859 115050 202 380 499 679 738 116159 80 290 452 826 67 956 117295 315 68 645 78 84 743 118269 372 586 119066 213 75 87 449 514 696 718 120171 462 544 613 866 77 121007 208 20 313 504 39 941 122211 123001 147 838 95 124205 10 414 510 955 125055 71 399 799 126667 743 899 127075 389 529 736 128073 169 302 129145 273 639
130540 84 132107 46 227 341 629 42 133032 53 63 457 562 909 134036 46 97 777 895 914 69 91 135048 233 308 454 539 47 659 868 136526 606 16 19 39 137031 55 977 442 908 138401 739 139028 312 514
140137 44 324 35 494 98 141210 416 793 142075 843 92 918 143148 490 144010 108 20 145109 114 592 682 146249 85 147098 803 148300 474 930 149015 224 422 625
150227 570 693 943 151384 741 984
152036 151 617 898 877 153541 154085 135 51 626 764 155480 633 156201 407 157105 300 20 931 158323 55 489 778 802 76 68 159638 803 83 9054
160227 443 51 712 161105 671 793 895 985 162535 645 163047 612 32 164059 728 59 836

III ciągnienie

Wygrane po zł 125

14 15 341 1200 2090 445 3522 944 418 210 77 787 5044 117 335 619 806 93 905 6098 648 797 7294 330 98 582 720 856 8995 9829 914
10058 239 61 468 626 948 11814 950 12325 61 428 854 13250 861 14142 309 824 15427 567 92 16044 529 64 977 17200 466 93 18387 19061 127 562
20060 21303 472 705 82 22164 212 24223 25207 65 433 551 752 890 927 26028 238 590 27036 345 869 913 28119 494 662 765 29007 60 175 727
30462 823 31069 136 795 32303 772 864 934 33124 213 351 67 725 953 82 34164 234 38 35104 439 802 22 36144 63 445 674 897 37396 38444 989 39378 831
40731 41778 42375 723 957 43199 364 410 44508 13 906 80 45473 86 511 799 886 46244 330 47152 280 778 963 49197 447 557
50004 51714 848 52162 548 83 709 53602 730 54614 801 55089 99 744 217 93544 707 57033 127 437 86 500 768 87 58994 59395 918 35
60032 256 307 752 838 61372 617 62038 63808 64644 65349 767 66072 559 711 67059 398 829 68144 203 438 69876
71183 253 322 773 72133 332 935 73436 44 78 513 633 94 74097 278 616 75338 76136 408 72 678 815 77079 247 659 990 78221 717 845 905 36 79148 408 12
80056 896 81005 155 82088 257 733 975 83813 71 84102 569 85119 621 795 86058 355 87195 566 839 88718 800 23 89 409 993
90388 721 91832 92839 83217 19 350 462 752 94524 49 673 700 992 96176 865 97321 70 563 98739 810 99655
100096 411 693 849 101315 65 669 964 102592 103200 435 578 690 835 104233 506 39 684 105054 387 536 106477 502 25 963 68 108042 126 350 109268 918
110382 111104 24 88 112020 113030 37 114496 716 75 115825 116653 117817 118069 240 513 98 119363 518
120049 421 821 121071 97 171 122240 575 674 992 123047 211 392 649 806 125569
963 126233 359 127036 69 128139 87 261 79 666 129016 236 991
130275 132045 129 334 455 710 896 134025 66 555 135415 137353 55 440 522 916 138181 585 139090 191 897 140445 996 141346 142200 836 143275 427 32 738 144321 554 705 962 145295 365 630 952 146512 351 637 147004 262 629 731 148351 907 149527 29 872
150105 151866 152368 770 983 153333 79 898 154664 766 963 156522 649 157135 659 158844 59 159945
160220 505 161787 162965 163606 775 835 975 164857

Wygrane po zł 62.50

21 107 646 1644 994 2526 34 67 815 3058 226 29 459 767 4440 516 687 5271 656 6198 453 553 57 735 819 7146 54 516 612 8280 93 393 680 712 9368 540 54 697
10618 752 11371 80 505 655 12354 521 861 13215 561 14077 648 15097 196 271 442 542 88 725 16238 383 528 781 17028 204 42 503 638 741 877 18015 458 764 19524 756 946 61
20325 496 548 49 21509 763 22059 130 571 889 23103 30 239 305 542 71 802 926 24540 607 721 25265 365 636 55 881 989 26783 984 27056 234 505 501 650 935 28016 220 848 95 29060 763 997
30015 860 979 31069 248 431 518 629 32242 336 40 414 692 33045 69 148 223 399 457 562 675 34059 855 93 35086 122 40 234 465 963 36056 765 956 57 37349 437 805 38334 566 39294 422 551
40102 201 41101 257 566 679 42222 381 401 574 81 43227 338 62 695 751 816 44166 548 767 869 930 45806 96 46114 56 878 47238 98 540 48665 93 760 862 49175 787 90
50138 772 51356 90 425 756 814 49 52310 53020 107 54104 215 53 301 692 741 55152 294 480 56047 425 39 52 57189 249 71 669 750 936 39 58045 103 14 206 451 915 81 59048 213 93 439 955 88
60635 789 930 61028 575 62308 58 61 63336 703 875 909 10 64836 961 64 65407 723 66102 320 793 875 920 67085 829 68226 503 773 86 69861
70068 409 840 918 71939 72014 44 310 870 996 73524 625 82 900 47 74062 223 316 752 75021 53 170 332 419 30 76299 443 622 721 77086 96 251 60 463 519 862 78193 348 92 493 79131 37 221 345 514 703
80092 466 567 81192 415 677 82326 559 83047 330 475 579 718 839 997 84048 94 167 427 69 908 85377 712 86412 607 718 805 959 73 87727 88001 168 209 83 832 917 87050 206 17 435 526
90055 432 510 793 91126 226 811 74 92247 342 70 480 93115 505 9 652 94194 376 462 89 830 978 95287 322 483 887 96197 359 714 53 857 995 97147 529 98019 107 346 549 752 804 902 99562 961
100276 329 409 10 665 707 92 895 915 101015 202 59 317 528 647 93 102290 373 78 540 66 685 734 814 103070 327 464 913 104193 271 370 512 105138 372 622 702 19 106054 59 116 403 883 97 914 107211 725 52 901 108238 329 510 678 109030 278 338 528 619 741 876
110348 811 111264 323 47 90 453 538 816 112027 47 469 95 704 92 113119 339 640 114234 365 68 115037 355 453 64 598 116065 175 732 864 117374 82 483 850 76 118195 230 33 34 41 407 83 534 814 948 119633
120400 93 584 720 121065 187 261 64 431 984 122192 397 695 799 123139 347 65 84 452 124399 493 125375 465 800 126678 741 94 127330 808 41 128324 592 618 825 943 129184 398 621 787 886 974
130135 89 313 131458 96 830 942 132233 419 64 805 916 133005 118 77 291 473 75 134823 135001 182 292 310 18 22 469 500 945 136 263 79 888 137092 250 310 682 784 138463 139066 103 525 624 25 727
140073 102 297 458 557 706 905 141045 64 483 636 142095 162 397 527 859 948 143074 375 761 144098 226 613 145002 31 211 97 577 799 146408 710 932 147156 528 757 82 87 896 148210 339 90 556 149356 633 761 64
150207 22 665 975 151144 96 576 804 152360 89 530 153078 176 305 32 73 448 778 87 154120 294 559 681 963 155 251 567 82 629 717 156060 598 911 157033 181 216 303 463 77 553 609 79 866 158504 99 819 987 159266 439 533 741 160182 221 312 496 846 161186 326 427 162066 230 366 600 784 827 44 163101 377 406 30 74 719 897 164263 371 805

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 20.000 padła na nr. 66993
Zł. 15.000 na nr. 151320
Zł. 10.000 na nr. 26193
Zł. 5.000 na n-ry: 51240 57377 122485
Zł. 2.000 na n-ry: 42326 52039 68004 163969
Zł. 1.000 na n-ry: 12791 24535 27394 40728 65058 85694 106269 128391 129724 131520 161638
Zł. 500 na n-ry: 13117 29439 32135 39532 96721 102697 114682 123274 127886 131291 137522
Zł. 250 na n-ry: 5922 9578 13983 16597 26640 30439 35349 37527 41170 42968 45561 45853 51440 55518 58966 67766 67719 70007 72354 73962 79908 86930 87748 90037 98983 100601 101011 108601 110999 117441 120018 120001 127062 127862 132475 134149 137375 140006 141962 142147 147000 148037 148085 152008 164547

Wygrane po zł 125

373 1333 91 132 2132 228 406 545 3098 537 934 4975 5504 69 456 565 675 7418 26 618 6111 482 811 9549
10551 476 561 11055 394 434 649 765 86 917 12159 734 13045 14362 15165 711 823 924 16257 739 842 955 70 17010 18007 159 621 19256 556 65
22150 626 23054 679 738 24042 25134 536 26640 51 27156 29190 270 741
30555 32050 940 36315 37136 299 363 792 38114 265 566 649 39161 867
41042 42061 43059 165 45058 904 46229 47440 48259 760 66 49666 808 567
50360 550 626 51121 65 576 928 52124 559 401 625 54165 55555 95 575 637 60 56048 57255 58447 605 59555 951
60460 62572 65059 665 65266 601 731 66219 51 724 864 66771 69559 918
70066 266 501 416 71051 473 88 750 76627 566 77096 476 742 75
80066 81066 558 82216 503 682 757 85026 756 71 84046 86604 614 822 87593 88500 649 85565
91056 229 453 746 92272 306 578 958 93 414 71 551 694 94063 656 816 63 95008 96074 664 97545 86 95 465 621 686 98 98849
100972 192627 103019 104144 246 82 443 105321 55 492 620 839 107127 108414 695 109659 75
111672 112581 405 783 113897 114179 115121 116507 655 959 117192 906 118109 40 561 646 900 119558
120555 121591 122096 579 696 772 123132 459 664 124168 901 46 125294 472 782 127567 96 752 128659 152 514 129 950
130140 62 795 131614 141 261 132651 217 471 611 134562 136511 137642 138241 508 139990
140515 662 14182 292 142000 160 147741 146056 147646 148426 65 149657 918
152595 799 155066 492 555 154142 89 497 155537 550 156052 157252 526 618 800 158262
161330 643 869 162895 163379 642 164541 945

Wygrane po zł 62.50

65 766 501 1249 165 910 2544 942 3015 694 5150 544 86 542 6082 659 815 984 7159 565 961 8652 75 9114 476
10412 667 756 861 955 11044 47 159 60 556 615 12520 616 13451 615 70 14664 770 964 15064 164 528 773 884 17276 18626 28 207 567 852 906 15 19027 81 155 455 664
20666 466 665 21526 661 867 22217 540 804 950 23719 37 24248 521 540 806 59 25299 725 852 924 26057 62 782 967 27665 474 578 656 28457 666 824 961 29598 669
30551 95 31022 159 377 32467 502 654 801 33259 442 560 608 34156 675 804 35606 804 36258 907 37226 43 656 38030 266 569 606 39562 972
40067 916 41976 42386 944 43088 838 984 44229 62 592 45055 172 439 46659 49514 939
50725 950 51501 52008 76 380 95 893 54167 264 566 55363 729 58073 371 511 754 57006 802 58091 411 941 59836
60227 61198 208 47 62606 331 76 63435 64048 931 65110 728 35 78 909 13 66023 213 67093 499 68097 178 355 95 976 69338 549 836 970
70496 710 71080 599 72517 722 73003 55 417 42 75186 806 76091 576 653 780 803 71 90 77123 223 728 820 78128 378 595 613 63 79144 228 975
80164 336 81680 82170 319 759 829 978 83255 822 84002 387 665 85284 470 514 845 86909 54 87341 799 916 88189 565 706 975 89418 871
90175 91892 92538 639 867 908 93547 829 94778 982 95429 96013 69 355 97735 89 839 98501 724 99311 624
100617 956 101960 102838 103709 105326 448 660 936 106001 231 838 981 107040 140 815 108586 880
110073 403 111177 706 95 112154 61 652 113204 43 482 911 114211 26 46 315 401 115417 40 776 835 116012 67 226 656 60 117516 24 705 9 63 118716 119127 331 77 765 833 993
120689 751 947 48 121044 112 507 16 639 940 122513 976 123084 124808 125203 303 531 769 979 126399 127014 204 390 989 128152 259 129452 628
130026 131358 606 909 132407 59 133120 352 627 926 57 134185 250 420 63 74 583 653 792 135074 569 136397 729 137809 138049 944 139442 921
140126 763 141171 279 335 699 712 142376 791 856 143267 391 144254 145616 146284 849 974 147065 175 551 77 148067 412 892 149428 550 867 903
150105 151252 153385 752 155153 56 249 156235 783 157020 126 234 40 158175 746 989 159642 71 89
160193 249 150 395 831 900 161020 360 541 722 23 162398 686 792 163514 164048 184

Radjo

SOBOTA, 25 marca

WARSZAWA I (Raszyn)

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół. 11.15. Płyty. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 16.20 Kronika literacka. 16.35 Sonaty skrzypcowe. 17.10 Kieszonkowa latarka elektryczna — pogadanka. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 **Audycja dla Polaków zagranicą.** 19.15 „**Popularny week-end — koncert.** 20.35 Audycje informacyjne. 21.07 Gra orkiestra rozgłośni poznańskiej. 22.20 **Godzina niespodzianek.** 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim. 23.15 Muzyka rozrywkowa i taneczna (płyty).

SOBOTA, 25 marca
16.35 Sonaty skrzypcowe.
17.20 Koncert muzyki religijnej.
18.30 Audycja dla Polaków zagranicą.
19.15 Popularny koncert z Brukseli.
21.30 Śpiewa Mieczysław Fogg.
22.20 Godzina niespodzianek.

WARSZAWA II (Mokotów)

14.00 **Utwory fortepianowe Liszta** (płyty). 15.00 Wiadomości sportowe. 15.05 Parę informacyj. 15.10 **Koncert solistów.** 15.45 Życie kulturalne stolicy. 16.00 Koncert popularny muzyki angielskiej (płyty). 16.54. **Muzyka lekka i taneczna.** 18.30 Recital altówkowy. 21.05 Dwa poematy Ryszarda Straussa (płyty). 22.10 Fortepian, skrzypce i wiolonczela — koncert popularny (płyty). 23.10 Fragmenty i arje operowe — koncert popularny (płyty).

KRÓTKOFALÓWKI

24.00 Zapowiedź stacji. 0.05 Mikołaj Iwo — śpiew. 1.05 Orkiestra wojskowa. 1.30. „Oj, ostre kosy nasze". 2.00 Pogadanka aktualna. 2.10 Gra polska kapela ludowa.

TRANSMISJA Z BRUKSELI

popularnego week-end koncertu

Dn. 25 marca o godz. 19.15 rozgłośnie Polskiego Radja transmitują z Brukseli popularny week-end koncert pod dyrekcją Paula Doulieza, z udziałem śpiewaczki Mii Vigneul. Będzie to naprawdę atrakcyjny wieczór dla słuchaczy polskich.

MIECZYSŁAW FOGG ŚPIEWA W RADJO PIOSENKI

Radjosłuchaczy ucieszy zapewne wiadomość, iż w sobotę dn 25 marca o godz. 21.30 wystąpi przed mikrofonem Mieczysław Fogg. Znany ten piosenkarz po powrocie z Ameryki, gdzie odniósł duże sukcesy, przypomni się radjosłuchaczom w piosenkach nastrojowych swego repertuaru.

I. OGŁOSZENIE.

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą: „Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce, S. A." ma zaszczyt zawiadomić pp. Akcjonarjuszów, że w dniu 25 go kwietnia r. b. (wtorek), o godzinie 13-tej odbędzie się w lokalu Banku Dyskontowego Warszawskiego S. A., ul. Fredry 8, Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów z następującym porządkiem obrad:

1. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku Zysków i Strat za r. 1938; uchwała w sprawie podziału zysku oraz określenie wysokości wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej za rok 1938.

2. Zatwierdzenie budżetu na 1939 r.

3. Wybór Członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących. 283

Fundusz Obrony Morskiej — konto w P.K.O. 42.000

Premjery filmowe

„Biały Murzyn" (Kino „Casino")

Według powieści Michała Bałuckiego przeróbkę opracował T. Dołęga Mostowicz, a scenopis — pp. Anatol Stern i Leonard Buczkowski. Jak wiadomo więc, kto ponosi właściwą odpowiedzialność za wątek dramatu, mówiąc łagodnie, nieprzekonywującego. Gra i reżyserja bardzo nierówne. Stosunkowo najlepiej wywiązują się z ról epizodycznych pp. Kazimierz Gella, jako stary gajowy, Stanisław Grolicki, jako profesor i pani W. Jarszewska, jako Maciejowa. Poprawnie — p. M. Ćwiklińska i J. Węgrzyn, jako hrabiostwo Lipscy. P. Jerzy Pichelski jest dobrze obsadzony w roli twardego, upartego milczka, syna chłopskiego, który staje się znakomitym lekarzem. Reszta obsady jest nieporozumieniem.

Mimo rozlicznych usterek, jest „Biały Murzyn" dodatnią pozycją w tegorocznej produkcji krajowej ze względu na wysoki poziom niektórych zbliżeń w zdjęciach, co poczytujemy za wyłączną zasługę młodego operatora p. J. Jonilowicza. Widz zachowuje w pamięci kilka naprawdę artystycznych wrażeń, jakich doznał na widok prześlicznych zdjęć twarzy pań: Tamary Wiszniewskiej, Baśki Orwid i Jadwigi Wrońskiej, oraz panów: Pichelskiego, Grolickiego, Żabczyńskiego (w scenie w szpitalu) i Węgrzyna.

Obok artystycznych zdjęć p. Wohla w „Strachach", są te osiągnięcia p. Jonilowicza jedynem bodaj pocieszającem zjawiskiem w szarzyźnie produkcji krajowej. **B.**

„Pościg" (Kino „Colosseum")

Do ulubionych w U.S.A. rekonstrukcyj filmowych należą te, które odtwarzają podbój Dalekiego Zachodu przez pionierów, przemierzających te olbrzymie przestrzenie konno lub na wozach mieszkalnych. Klasycznym filmem tego rodzaju była „Karawana" J. Cruze'a. „Pościg" jest reminiscencją „Karawany", ale domieszano tam wątek historyczny, a mianowicie antagonizm, jaki po wojnie Secesyjnej (1861-65) dzielił długo Południowców (konfederatów) od ludzi z Północy (Yankesów). Tendencja filmu podkreśla, jak w trudach i niebezpieczeństwach wspólnej wyprawy na Zachód, zacierają się dawne antagonizmy i wytwarza się jeden wielki naród. Myśl chwalebna i nie bez pewnych aktualnych aluzyj. To też pomimo wybitnego „amerykanizmu", film godzien uwagi. Gdybyż jeszcze był mniej krzykliwy!

W rolach głównych — malowniczy i przystojny Randolph Scott, oraz efektowna Joan Bennet. Całość jest najwidoczniej wzorowana na „Niezwyciężonym Billu" Cecila B. de Mille'a. Poznajemy nawet, w pewnym epizodzie, tragiczne, uschnięte drzewo, pod którem umierał u de Mille'a traper, postrzelony przez Indjan. Film spodobał się młodzieży. **B.**

Do każdej pracy i walki o potęgę Polski
Gotowi są podoficerowie!

Powołany przed niedawnym czasem nowy Zarząd Związku Podoficerów Rezerwy w Piotrkowie z prezesem Januszem Kuczborskim na czele, od pierwszej chwili przystąpił do energicznej pracy organizacyjnej i kulturalno - oświatowej.

Pierwsze nadzwyczajne Walne zebranie informacyjne odbyło się w lokalu własnym 22 b. m., na które przybyło 150 podoficerów rezerwy.

Obrady zagaił prezes Związku p. Janusz Kuczborski, witając gości i członków organizacji.

Pierwszy referat o sytuacji międzynarodowej wygłosił b.poseł Dominik Dratwa, który w szerszych słowach zobrazował doniosłe wydarzenia obecne i rolę rezerwistów, a szczególnie podoficerów, jaką mają do spełnienia.

Przemówienie spotkało się z ogólnym zrozumieniem i aplauzem.

Z kolei przemawiali Por. rez. Karliński, komendant Federacji o wyszkoleniu podoficerów; komendant Zw. Podoficerów Rez. p. Stefan Goliszek o sprawach organizacyjnych i zadaniach podoficera rez.

Na zakończenie prezes Kuczborski zwrócił się z gorącym apelem, aby wszyscy podoficerowie gremialnie wstępowali w szeregi Związku, gdyż tylko silna i jednolita organizacja zdolna jest do twórczej i owocnej pracy dla Polski.

Spontanicznie przyjęty został wniosek Prezesa Związku o wysłaniu depeszy do Naczelnego Wodza Marszałka Edwarda Śmigłego - Rydza treści następującej:

Marszałek ŚMIGŁY-RYDZ
Warszawa

Zebrani na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu członkowie Zw. Podoficerów Rezerwy w Piotrkowie Trybunalskim, zważywszy obecną sytuację między narodową Polski, przesyłają Ci, Wodzu Naczelny, wyrazy hołdu i zapewniają Cię, że w każdej chwili staną posłusznie na Twój rozkaz do każdej pracy i walki o wielkość i potęgę Rzeczypospolitej.

ZARZĄD ZWIĄZKU.

Zebranie odbyło się wśród serdecznej i koleżeńskiej atmosfery. Wszystkie przemówienia cechowała nuta, świadcząca, że podoficerowie rezerwy, zgrupowani w miejscowym Związku, nader trafnie oceniają i głęboko wczuwają się w rytm bieżących wydarzeń i zawsze na każdy zew Naczelnego Wodza staną pod sztandarami, na których widnieją symboliczne słowa: „Honor i Ojczyzna“.

W poniedziałek 27 b.m.
GOŚCINNY WYSTĘP
Warszawskiego Teatru „8.15“

„Jestem stuprocentowym gruźlikiem i śmierci się nie boję“
Wyrok na 5 groźnych bandytów

W procesie przeciwko pięciu groźnym bandytom: Janowi Lisowi, Piotrowi Kopali, Stefanowi Cicheckiemu, Janowi Popiołkowi i Andrzejowi Janusiakowi, którzy stanęli przed sądem okręgowym w Piotrkowie, odpowiadając za dokonanie napadu rabunkowego i zamordowanie we wsi Borowa Gotliba Kletkau oraz ciężkie postrzelenie Marty Kletkau po zeznaniach świadków i zamknięciu przewodu sądowego zabrał głos prokurator Hornowski, wykazując niezbicie winę orkarżonych i domagając się w konkluzji surowego wymiaru kary dla wszystkich oskarżonych, żądając dla Lisa—dożywotniego więzienia; dla Kopali, Popiołka i Cicheckiego — 15 lat więzienia i umieszczenie w zakładzie dla niepoprawnych przestępców, zaś dla Janusiaka — 10 lat więzienia.

Za wyjątkiem Janusiaka — wszyscy oskarżeni do winy nie przyznali się. w ostatnim słowie główny oskarżony — Jan Lis m. in. oświadczył: „Miałem pewne powody, dla których w początkowym śledztwie przyznałem się do popełnienia tego przestępstwa i pociągnięcia za sobą Kopali i Popiołka. Ale o tych powodach teraz mówić nie będę. Chciałem się bronić i wskazałem wspólników. Teraz jednak nie chcąc się bronić, stwierdzam, że z tymi orkarżonymi nie miałem nic wspólnego, a o napadzie rabunkowym w Borowej nic nie wiem, gdyż udziału w nim nie brałem“. Dalej bandyta ten dodał: — „Nad całą sprawą nie zastanawiam się i wyrok nie obchodzi mię, jestem bowiem stuprocentowym gruźlikiem i śmierci się nie boję, gdyż chcę umrzeć. Raz już nawet przeciąłem sobie żyły i upuściłem krwi, ale mnie uratowano. Nie znoszę bólu fizycznego, ale szukam śmierci!“ Inni oskarżeni również do winy nie przyznali się. Natomiast Janusiak w ostatnim słowie przyznał się do tego, że namówił pozostałych oskarżonych do dokonania napadu rabunkowego na zagrodę Kletkaua w Borowej i prosił o łagodny wymiar i zawieszenie wykonania kary.

Sąd po naradzie ogłosił wyrok, mocą którego JAN LIS skazany został NA DOŻYWOTNIE WIĘZIENIE z pozbawieniem praw na zawsze, Stefan Cichecki na 15 lat więzienia, Piotr Kopala i Jan Popiołek po 10 lat, i Andrzej Janusiak na 5 lat więzienia. Ostatnich 4-ch skazanych sąd pozbawił praw obywatelskich na lat 10.

Zawiadomienie.

Zarząd T-wa Ubezp. Wzajem. zwierząt rzeźnych „Jutrzenka“ w Piotrkowie Tryb. zgodnie z art. 35 i 36 Statutu zawiadamia swych członków, że

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

odbędzie się dnia 30 marca 1939 r. (czwartek) o godz. 19 w lokalu Cechu Rzeźniczo - Wędliniarskiego w Piotrkowie przy Al. 3-go Maja 12 (w podwórzu) z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego zebrania i dwu sekretarzy.

2) Sprawozdanie Zarządu i Rachunkowe za 1938 roku.

3) Odczytanie protokułu Komisji Rewizyjnej.

4) Udzielenie absolutorium Zarządowi.

5) Wybory nowego Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

6) Wolne wnioski.

ZARZĄD

DBAJCIE o SWOJE ZDROWIE

Przy chorobach: żołądka, kiszek, wątroby, przy kamieniach żółciowych, wzdęciu brzucha, odbijaniu się, lub skłonnościach do zaparcia stosuje się: „SZWAJCARSKIE GORZKIE ZIOŁA“ Gąseckiego, naturalny łagodny środek przeczyszczający, ułatwiający funkcje organów trawienia, stosuje się również przy nadmiernej otyłości.

O. P. L. G. w Piotrkowie

W czasie ataku lotniczego i gazowego niezbędne w każdym domu KLOSZE DO LAMP GAZOWYCH koloru przepisowego.

Sprzedaż w firmie J. MYSTKOWSKI ul. Słowackiego 26.

Prof. R. Rybarski w Piotrkowie

W dniu 26 b. m. o godz. 16 w sali im. Kilińskiego w Piotrkowie prof. Roman Rybarski wygłosi odczyt n. t. „Położenie międzynarodowe Polski i Jej gospodarstwa“.

Atak gazowy w dniu 29 b. m.

Termin ataku gazowego i nalotu „nieprzyjacielskich“ samolotów na Piotrków został wyznaczony przez komendę obrony miasta na dzień 29 b.m.

W Piotrkowie żydzi nie jedzą mięsa.

Jako protest przeciwko projektowi zniesienia całkowitego uboju rytualnego — żydzi, zamieszkali w Piotrkowie i powiecie postanowili w ciągu 14 dni wstrzymać się od zakupu mięsa. Rzeźnicy żydzi dokonywują tylko uboju humanitarnego, natomiat rzeżacy strajkują od 4 dni.

Z Bełchatowa

Miasto Bełchatów, liczące około 10.000 mieszkańców, z pośród których znaczną większość stanowią robotnicy fabryczni i chałupnicy, znajduje się w ciężkim położeniu. Miasto to oczekuje pomocy ze strony czynników decydujących. Samorząd miejski, którego gospodarka finansowa uległa pogorszeniu za rządów burmistrza Miętkiewicza — znalazł się w krytycznym położeniu. W Bełchatowie znajduje się obecnie kilkuset bezrobotnych, stoją bowiem nieczynne dwie fabryki, skutkiem czego znajduje się bez pracy z górą 100 robotników. Poza tym znaczna liczba sezonowców czeka na uruchomienie robót publicznych.

Zarząd Miejski czyni energiczne starania w dyrekcji Funduszu Pracy o uzyskanie odpowiednich kredytów na uruchomienie robót publicznych i zatrudnienie około 300 żywicieli rodzin.

Na razie jednak starania te nie dały pozytywnego rezultatu i zarząd miejski wszczął kroki na terenie głównej dyrekcji Funduszu Pracy i u czynników miarodajnych.

Dotychczasowa siedziba Zarządu Miejskiego w Bełchatowie znajduje się w budynku prywatnym, nie odpowiadającym obecnym wymaganiom i warunkom pracy samorządu miejskiego. Wobec tego, Zarząd Miejski opracowuje plan własnego gmachu, który wzniesiony zostanie na placu marsz. Piłsudskiego kosztem około 150.000 zł.

10.000 zł. na Straż Pożarną.

Zarząd Miejski przyznał dla piotrkowskiej ochotniczej straży pożarnej tytułem dotacji zł. 10.000.

Kurs doształcający dla kupiectwa.

Staraniem Stowarzyszenia Kupców Polskich i dyrekcji gimnazjum Kupieckiego w Piotrkowie przy wydatnej pomocy finansowej Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi zorganizowany został w Piotrkowie kilkudniowy kurs dokształcający zawodowo dla kupiectwa z Piotrkowa i powiatu.

Wszyscy uczestnicy w liczbie 50 ukończyli kurs, otrzymując dyplomy, które wręczył prezes S.K.P. — J. Idziak. W imieniu uczestników podziękował organizatorom p. M. Krawczyk.

Budowa studzień w Piotrkowie.

Zarząd Miejski w Piotrkowie przystępuje do budowy studzien publicznych w różnych punktach miasta. Fundusz Pracy przyznał na ten cel tytułem subwencji 40.000 zł.

Dziennik radiowy

25.III godz. 17.20 — 18.00.

Koncert muzyki religijnej (z Krakowa).

Wykonawcy: Chór Teologów krakowskich pod dyr. ks. prof. Władysława Wargowskiego i Paweł Mastela — organy.

Transmisja z kościoła O.O.Jezuitów na Wesołej.

Akcje premiowe Polskiego Radja.

Już w najbliższym czasie mija termin specjalnej akcji premiowej dla pracowników Samorządu Terytorialnego. Akcja ta ogłoszona za pośrednictwem „Pracownika Samorządowego“ pod egidą Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju, a przy współudziale Polskiego Radja, ma na celu jednanie na terenach poszczególnych gmin nowych radioabonentów przez pracowników samorządowych. Wszyscy sekretarze gmin, zrzeszeni w Związku Pracowników Samorządu Terytorialnego, otrzymali materiały w postaci specjalnych druków, ulotek służących jako pomoc przy omawianej pracy propagandowej.

Ponieważ pracownicy samorządowi Województwa Śląskiego nie są zrzeszeni w Zw. Pracowników Samorządu Terytorialnego, zorganizowano na terenie Województwa Śląskiego formalnie odrębną, ale w zasadzie identyczną akcję premiową o tych samych zadaniach i o tym samym terminie.

Termin przeprowadzenia prac propagandowych objętych akcją premiową upływa dn. 31-go marca b.r.

W niedługim czasie minie również termin specjalnej akcji premiowej dla listonoszy, zorganizowanej w porozumieniu z Ministerstwem Poczt i Telegrafów a polegającej również na zdobywaniu przez listonoszy nowych radiosłuchaczy. Wszyscy kierownicy urzędów pocztowych otrzymali szczegółowe informacje i materiał propagandowy, który rozdali listonoszom pracującym w terenie. Listonosze, posiadający stały kontakt z ludnością winni zachęcać do nabywania aparatów radiowych, zapoznając z możliwościami nabycia aparatów i z dogodnymi warunkami spłat ratalnych.

Dla najgorliwszych pionierów radiofonizacji kraju, pracujących w ramach wyżej wymienionych akcyj premiowych, przyznane zostaną po nadesłaniu, potwierdzonych przez odpowiednie czynniki sprawozdań, liczne nagrody pieniężne i premie pocieszenia.

Sprawozdanie z akcji należy nadsyłać do Polskiego Radja, Warszawa, Mazowiecka 5.

Przypomnienia na czasie

Polskie Radjo owłączyło d programu swoich audycyj, przeznaczonych dla rolników wiejskich nową audycję. Będą to „Przypomnienia na czasie“. W audycjach tych prelegenci będą omawiać najważniejsze prace, które należy w danym czasie wykonać, czy to w polu, czy w pasiece, w sadzie, w oborze i t. d. oraz sprawy ogólne, związane z rolnictwem i życiem wsi. Audycje te będą nadawane co drugą niedzielę o tej samej godzinie.

Nowa audycja jest bardzo pożądana i zostanie niewątpliwie jak najlepiej przyjęta przez szerokie rzesze radiosłuchaczy rolników.

Repertuar kin:

Kino „CZARY“
„ŻEBRAK W PURPURZE“

Kino „ROMA“
„SZARLATAN“

Kino „AS“
„CZTERY CÓRKI“.

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy jednoszpaltowy 40 groszy; w tekście 60 groszy. Ogłoszenia drobne 20 groszy za wyraz.
Prenumerata za „DZIENNIK NARODOWY“ wraz z dostawą do domu lub przesyłką pocztową wynosi 3 złote miesięcznie.

Redakcja i administracja: ul. Słowackiego nr. 28, parter wejście od frontu.

Redaktor i Wydawca: TOMASZ PLUTA.

Zakłady Graficzne „Adolf Pański Spadk.“ Piotrków Tryb. Legionów 2.